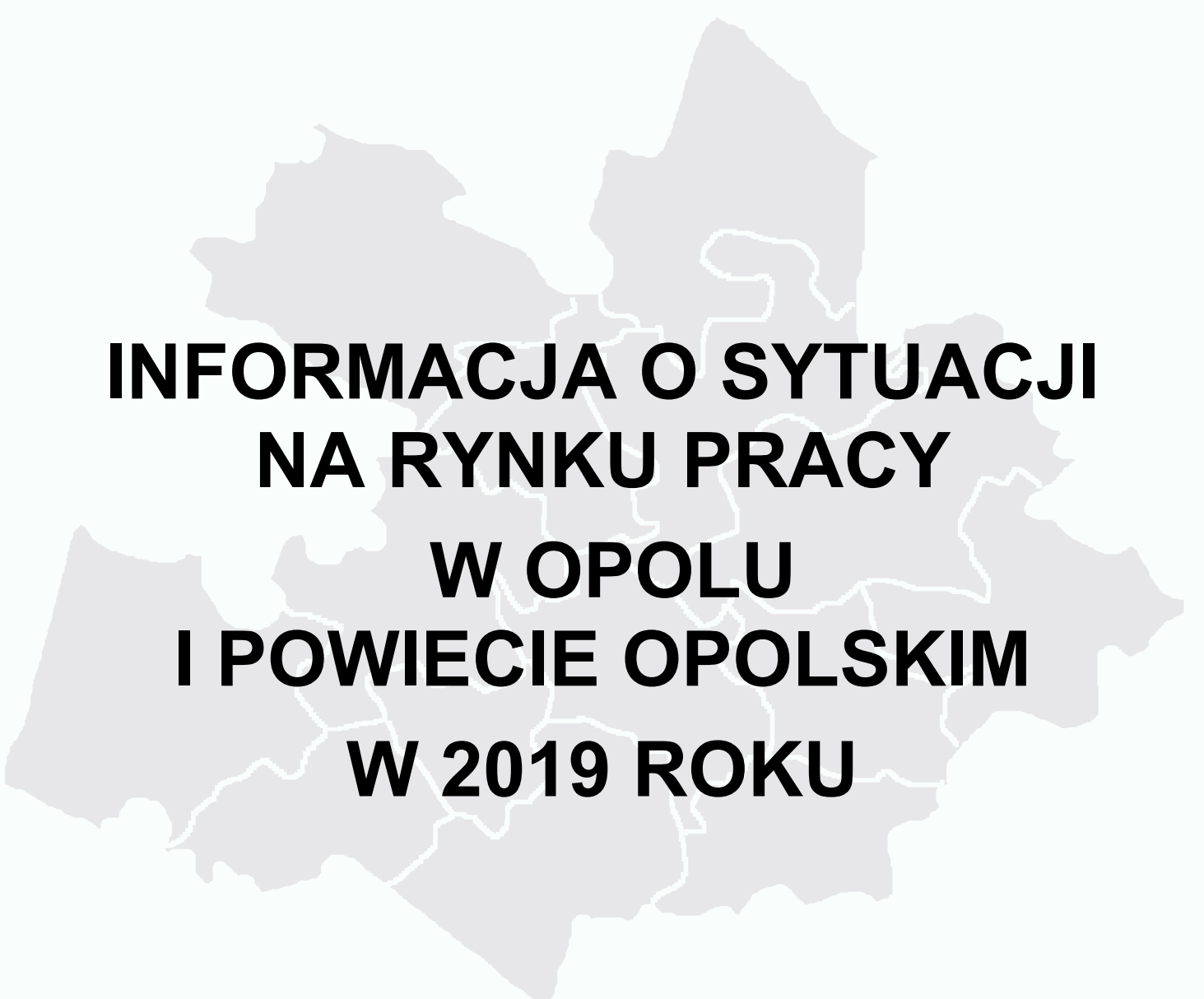

POWIATOWY URZĄD PRACY W OPOLU

ul. mjr Hubala 21, 45-266 Opole
tel. 77 44 22 929, fax. 77 44 22 928, e-mail: opop@praca.gov.pl
Bezpłatna infolinia 0 800 88 11 22

**INFORMACJA O SYTUACJI
NA RYNKU PRACY
W OPOLU
I POWIECIE OPOLSKIM
W 2019 ROKU**

Opole, czerwiec 2020 r.

SPIS TREŚCI

I. SYTUACJA SPOŁECZNA, EKONOMICZNA I GOSPODARCZA.....	4
❖ LUDNOŚĆ POWIATÓW	5
❖ LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM.....	5
❖ GOSPODARKA POWIATU – ATUTY I BARIERY	7
❖ PRACODAWCY	8
❖ WYNAGRODZENIE (DANE WG GUS).....	12
❖ PRACUJĄCY	12
II. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA	13
❖ POZIOM BEZROBOCIA	13
❖ STOPA BEZROBOCIA	14
❖ WSKAŹNIK NATĘŻENIA BEZROBOCIA.....	15
III. CECHY BEZROBOCIA	16
❖ ZWOLNIENIA Z PRZYCZYŃ DOT. ZAKŁADU PRACY	16
❖ BEZROBOTNI PONIŻEJ 25 ROKU ŻYCIA	17
❖ BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH	17
❖ BEZROBOTNI NIEPEŁNOSPRAWNI	18
❖ BEZROBOTNI WEDŁUG PŁCI.....	19
❖ BEZROBOTNI WEDŁUG OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY	21
❖ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI	22
❖ OSOBY Z WYKSZTAŁCENIEM WYŻSZYM.....	24
❖ OSOBY POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA.....	24
❖ ABSOLWENCI	25
❖ BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIĘKU	25
❖ NAPŁYW BEZROBOTNYCH.....	27
❖ WYŁĄCZENIA Z EWIDENCJI.....	28
IV. USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY	29
❖ POŚREDNICTWO PRACY	29
❖ PORADNICTWO ZAWODOWE	30
❖ SZKOLENIA	33
❖ BONY SZKOLENIOWE	34
❖ STUDIA PODYPLOMOWE	34
❖ FINANSOWANIE KOSZTÓW EGZAMINÓW I LICENCJI	35
❖ STAŻE.....	35
❖ PRACE INTERWENCYJNE	36
❖ ROBOTY PUBLICZNE	37
❖ ŚRODKI NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ PRZEZ BEZROBOTNEGO.....	37
❖ REFUNDACJA KOSZTÓW WYPOSAŻENIA LUB DOPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY DLA SKIEROWANEGO BEZROBOTNEGO	38
❖ PRACE SPOŁECZNIE UŻYTECZNE.....	39

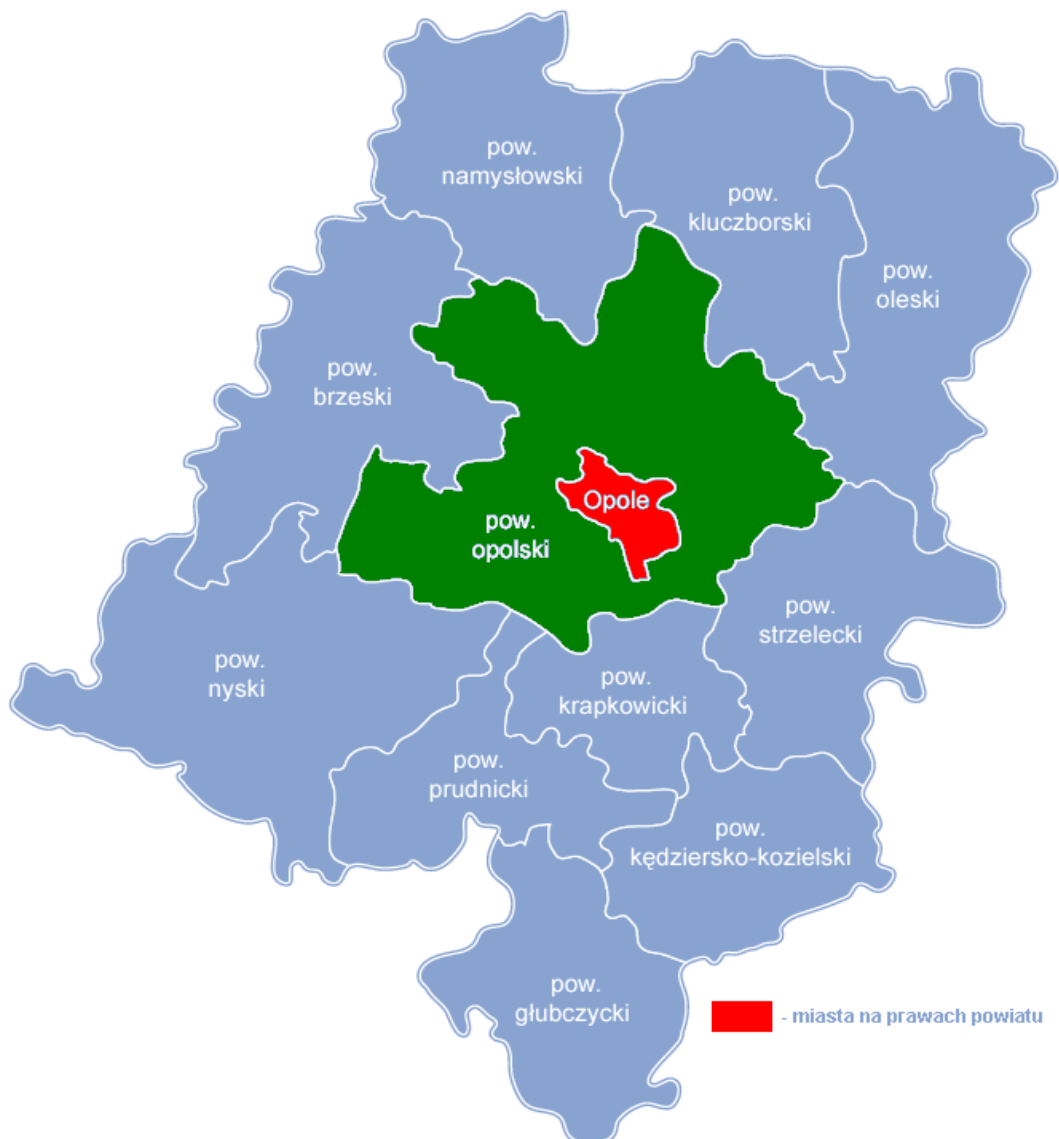
❖ ZWROT KOSZTÓW PRZEJAZDU DO PRACY, NA STAŻ, DO PRACODAWCY LUB NA ZAJĘCIA Z ZAKRESU PORADNICTWA ZAWODOWEGO	39
❖ REFUNDACJA WYNAGRODZENIA ORAZ SKŁADEK NA UBEZPIECZENIE SPOŁECZNE BEZROBOTNYCH DO 30 ROKU ŻYCIA	40
❖ DOFINANSOWANIE WYNAGRODZENIA ZA ZATRUDNIENIE SKIEROWANEGO BEZROBOTNEGO, KTÓRY UKOŃCZYŁ 50 ROK ŻYCIA	40
❖ BONY NA ZASIEDLENIE	41
❖ BON ZATRUDNIENIOWY	41
❖ STYPENDIUM Z TYTUŁU PODJĘCIA DALSZEJ NAUKI	41
❖ ZWROT KOSZTÓW OPIEKI NAD DZIECKIEM DO LAT 7	42
V. PROJEKTY REALIZOWANE W RAMACH DODATKOWO POZYSKANYCH ŚRODKÓW FP I EFS	42
❖ PROJEKTY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW FP Z REZERWY MRPIPS	42
❖ PROJEKTY FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW EFS	42
VI. WYDATKI Z TYTUŁU FINANSOWANIA PROGRAMÓW NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJĘ ZAWODOWĄ.	44
❖ FUNDUSZ PRACY	44
❖ BUDŻET	46
❖ PFRON	47
❖ PROJEKTY FINANSOWANE W RAMACH EFS	47
VII. PODSTAWOWE DANE CHARAKTERYZUJĄCE BEZROBOCIE W POWIECIE OPOLSKIM I OPOLU NA TLE WOJEWÓDZTWA	48

I. SYTUACJA SPOŁECZNA, EKONOMICZNA I GOSPODARCZA

Powiatowy Urząd Pracy w Opolu swoim zasięgiem działania obejmuje dwa powiaty: powiat opolski (ziemski), skupiający ościenne gminy Opola, oraz grodzki – Opole. Urząd w głównych miejscowościach powiatu posiada jedną filię w Niemodlinie oraz Lokalny Punkty Informacyjno-Konsultacyjny (Popielów).

Miasto Opole jest administracyjną stolicą województwa. Stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2019 r. wyniosła 2,7%. Opole jest ośrodkiem o charakterze usługowo-przemysłowym. Bardzo silną pozycję zajmuje także handel.

Rysunek 1. Powiaty w województwie opolskim

Z kolei w powiecie opolskim na koniec grudnia 2019 r. odnotowano stopę bezrobocia rejestrowanego wynoszącą 5,5%, co uplasowało powiat na 5 miejscu w skali województwa.

W powiecie opolskim zlokalizowanych jest 13 gmin (z trzema miastami), większość o charakterze rolniczym. Jedynie w trzech gminach (Dobrzeń Wielki, Ozimek, Tarnów Opolski) znajdują się duże przedsiębiorstwa. W najlepszej kondycji finansowej są gminy powiatu opolskiego przylegające do Opola. W znacznie gorszej sytuacji znajdują się gminy i mieszkańcy gmin bardziej odległych (Niemodlin, Tułowice, Murów, Popielów), jako że są to gminy ze znacznie słabiej zurbanizowanym charakterem, małą liczbą gospodarstw rolnych (duże obszary leśne), zakładów przemysłowych oraz o utrudnionym dojeździe środkami komunikacji publicznej do miasta wojewódzkiego.

Opole zaś skupia największą w województwie liczbę podmiotów gospodarczych a przeciętne wynagrodzenie w Opolu jest zbliżone krajowemu (w powiecie opolskim wynagrodzenie jest jednym z najniższych w województwie opolskim). Wyraźnym centrum gospodarczym regionu jest właśnie miasto Opole, stąd z racji niewielkiej odległości, wielu mieszkańców powiatu opolskiego (oraz pobliskich) ma zatrudnienie na terenie Opola.

❖ *Ludność powiatów*

Ludność powiatu opolskiego stanowi generalnie ludność autochtoniczna, stąd wiele osób powiatu opolskiego posiada oprócz obywatelstwa polskiego – niemieckie i od lat pracuje poza granicami kraju (Niemcy, Holandia) sezonowo czy też na stałe. W Opolu zaś znaczna część ludności to osoby pochodzące z innych rejonów Polski a także z kresów wschodnich. Obecnie jednak wiele mieszkańców Opola zostaje mieszkańcami powiatu opolskiego stąd struktura społeczna tego obszaru staje się coraz bardziej mieszana.

W województwie opolskim we wszystkich powiatach notuje się spadek liczby ludności. Udział ludności w wieku do 17. roku życia na Opolszczyźnie jest najniższy w całej Polsce, stanowiąc zaledwie 17%. Wskaźnik dzietności w województwie wynosi zaledwie 1,08 dziecka, przypadającego na kobietę, wobec 1,38 w całym kraju oraz 1,6 w Unii Europejskiej. Do 2035 r. prognozowany spadek liczby ludności dla Opolszczyzny wyniesie około 12%¹.

Liczba ludności, łącznie w obu powiatach systematycznie spada (w ciągu ostatnich 10 lat o ponad 9 tysięcy) i na koniec 2019 roku wyniosła 251 761 osób. W powiecie opolskim liczba mieszkańców utrzymuje się na zbliżonym poziomie (choć i tam widoczny jest stopniowy spadek liczby mieszkańców), stąd spadek liczby ludności dotyczy głównie Opola. Tendencje te wynikają raczej z naturalnego ruchu ludności (ujemnego przyrostu naturalnego) oraz migracji (krajowych i międzynarodowych – głównie w celach zarobkowych).

❖ *Ludność w wieku produkcyjnym*

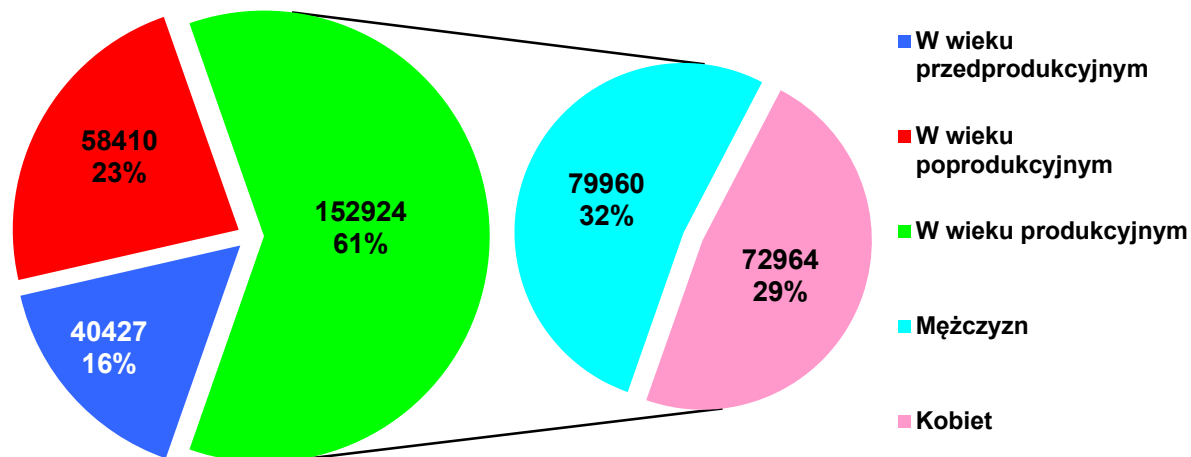
Największym, długofalowym problemem obszaru, jest wyraźna tendencja corocznego spadku ludności w wieku przedprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście ludności w wieku poprodukcyjnym. W latach 1995-2005 był również widoczny niewielki wzrost ludności w wieku produkcyjnym, jednak odtąd liczba ta zaczyna maleć. Wobec coraz mniejszej liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, pewny jest bliski wyraźny spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym. Mówiąc inaczej, społeczeństwo na analizowanym obszarze, jak i w regionie, wyraźnie starzeje się.

Analizując okres lat 2009-2019 notowany jest spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym w Polsce (z poziomu 64,5% do 60,0%, tj. o 4,5 p.p.), w województwie

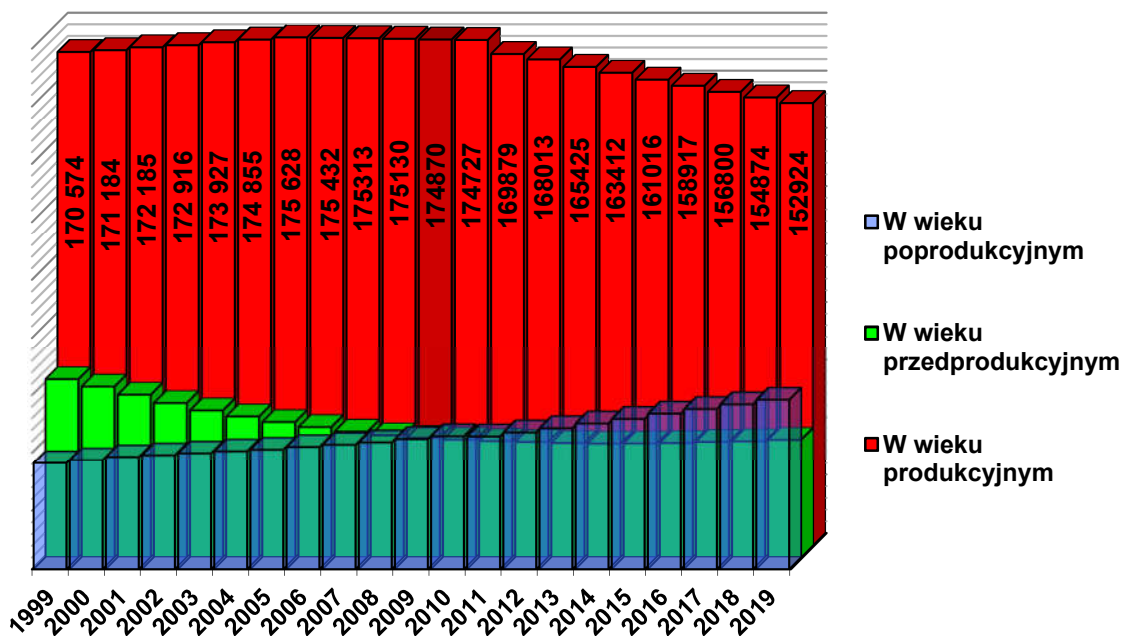
¹ Dane Urzędu Statystycznego, podane za gazetą Rzeczpospolita (wydanie z dn. 24.01.2013 r.)

opolskim (z poziomu 65,7% do 61,3%, tj. o 4,4 p.p.), powiecie opolskim (z poziomu 67,0% do 63,1%, tj. o 3,9 p.p.) i Opolu (z poziomu 67,1% do 58,5%, tj. aż o 8,6 p.p.).

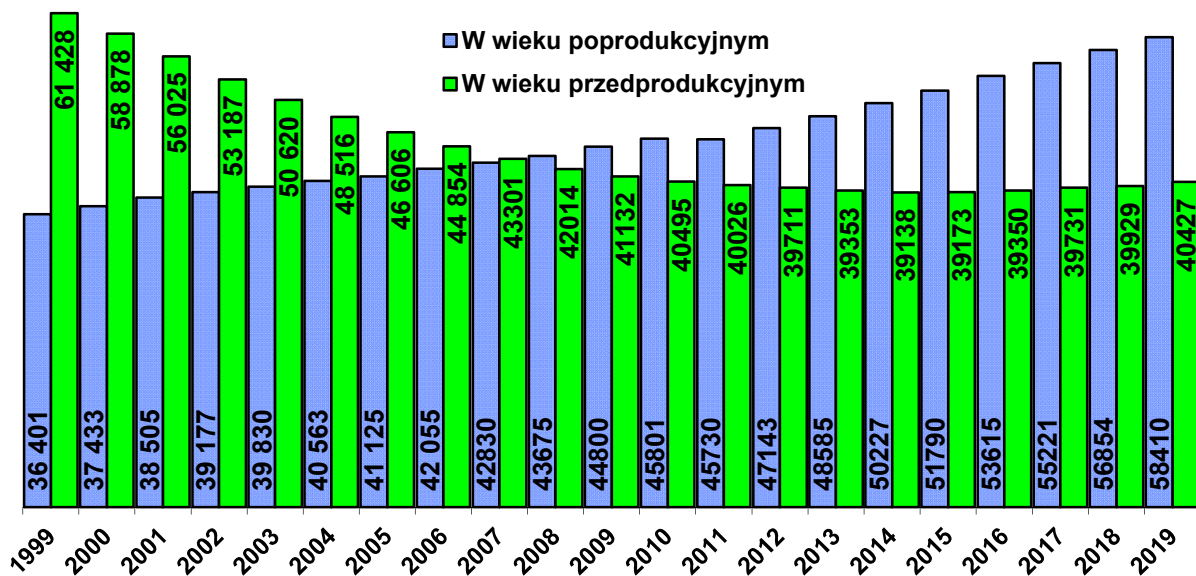
Analizując strukturę ludności (według stanu na koniec 2019 r.), w obu powiatach zliczono 251 761 osób (128 035 osób w Opolu i 123 726 osób w powiecie opolskim), wśród których były 152 924 osoby w wieku produkcyjnym oraz 98 837 osób w wieku nieprodukcyjnym. Wśród osób w wieku produkcyjnym większość stanowili mężczyźni. Szczegóły przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 1. Liczba i udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, poprodukcyjnym i produkcyjnym (z podziałem na płeć). Stan na dzień 31.12.2019 r.

Wykres 2. Liczba ludności Opolu i powiatu opolskiego według wieku produkcyjnego w latach 1999-2019

Wykres 3. Liczba ludności Opolą i powiatu opolskiego w wieku nieprodukcyjnym w latach 1999-2019

W końcu 2019 roku w obu obsługiwanych powiatach **152 924** osoby były w wieku produkcyjnym, lecz ich liczba zaczyna już wyraźnie maleć (spadek o 21 946 osób w ciągu ostatnich 10 lat). Pomimo wcześniejszego wzrostu, ich liczba zaczęła maleć w powiecie opolskim (o 12 380 osób w ciągu ostatnich 10 lat) do poziomu 78 065 osób w wieku produkcyjnym w końcu 2019 roku, a w Opolu maleć (o 9 566 osób w ciągu ostatnich 10 lat) do poziomu 74 859 osób w końcu 2019 roku.

Według płci, w ciągu ostatnich 10 lat zauważamy spadek liczby mężczyzn w wieku produkcyjnym (o 9 002 mężczyzn) do poziomu 79 960 mężczyzn w końcu 2019 roku (52,3%). Liczba kobiet w wieku produkcyjnym spadła w tym samym czasie o 12 944 osoby do poziomu 72 964 kobiet w końcu 2019 roku (47,7%).

Większość osób w wieku produkcyjnym (91 445 osób – 59,8%) było w wieku produkcyjnym mobilnym. 61 479 osób (40,2%) było w wieku produkcyjnym niemobilnym. Jako wiek mobilny określa się przedział wiekowy zawierający się w wieku produkcyjnym i obejmujący osoby, które są zdolne do zmiany stanowiska, miejsca pracy lub ewentualnego przekwalifikowania się. Wiek mobilny określa się zazwyczaj jako przedział między 18 a 44 rokiem życia niezależnie od płci. Jako osoby w wieku niemobilnym określone są te, które nie są już chętne do zmiany miejsca pracy, doksztalcania lub przekwalifikowania się w celu zmiany stanowiska. Przedział wieku niemobilnego określony jest zwykle jako 45-59 lat dla kobiet, oraz 45-64 lat dla mężczyzn.

❖ **Gospodarka powiatu – Atuty i bariery**

Głównym atutem Opolą jest jego lokalizacja jako miasta wojewódzkiego – centrum gospodarczego i kulturalnego a także największego w województwie węzła drogowego i kolejowego. W Opolu zlokalizowane są 4 macierzyste uczelnie wyższe (Uniwersytet Opolski, Politechnika Opolska, Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji, Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa), to tutaj też zamieszkuje i pracuje wielu wykształconych specjalistów. Atutem jest również rozwijająca się specjalna strefa ekonomiczna. Z kolei barierami rozwojowymi jest rosnące ubóstwo w niektórych dzielnicach,

zróżnicowanie ekonomiczne ludności, lokalne problemy komunikacyjne (duże natężenie ruchu, ruch tranzytowy, korki, brak miejsc parkingowych).

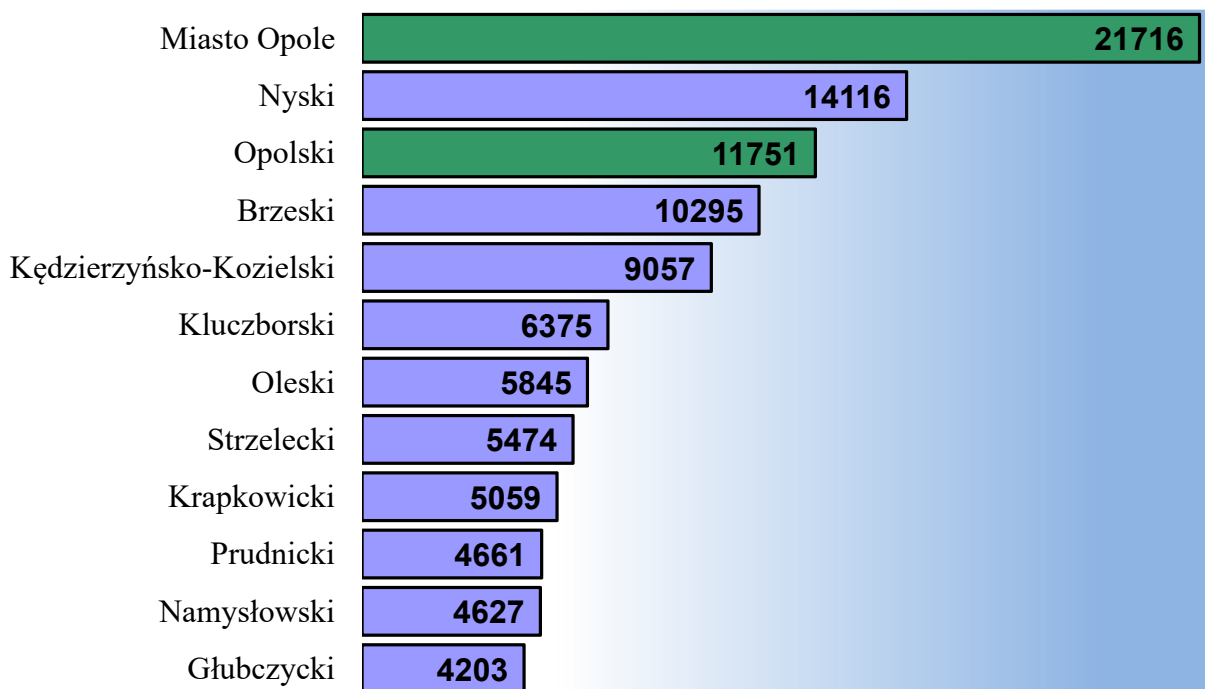
Atutem powiatu opolskiego jest bliskość miasta wojewódzkiego (Opola – jako miejsc pracy, centrów handlowych, usługowych), bogata sieć dróg (w tym autostrada A4 Katowice-Wrocław, z węzłami drogowymi) oraz umiarkowane walory krajobrazowe i turystyczne (obszary leśne, jezioro Turawskie). W gminie Tarnów Opolski są duże zasoby margli, wykorzystywane do produkcji cementu. Bariery w rozwoju powiatu opolskiego jest niski wskaźnik przedsiębiorczości. Ponadto większość mieszkańców woli zatrudnienie w Opolu, najczęściej z uwagi na wyższe zarobki. Bariery jest też niechęć do podejmowania pracy w regionie przez szansę migracji zarobkowej poza granice kraju.

❖ *Pracodawcy*

Na koniec grudnia 2019 r. na terenie działania PUP w Opolu w systemie KRUPGN – REGON zarejestrowanych było **33 467 podmiotów gospodarczych**.

- Opole: 21 716 podmiotów,
- powiat opolski: 11 751 podmiotów.

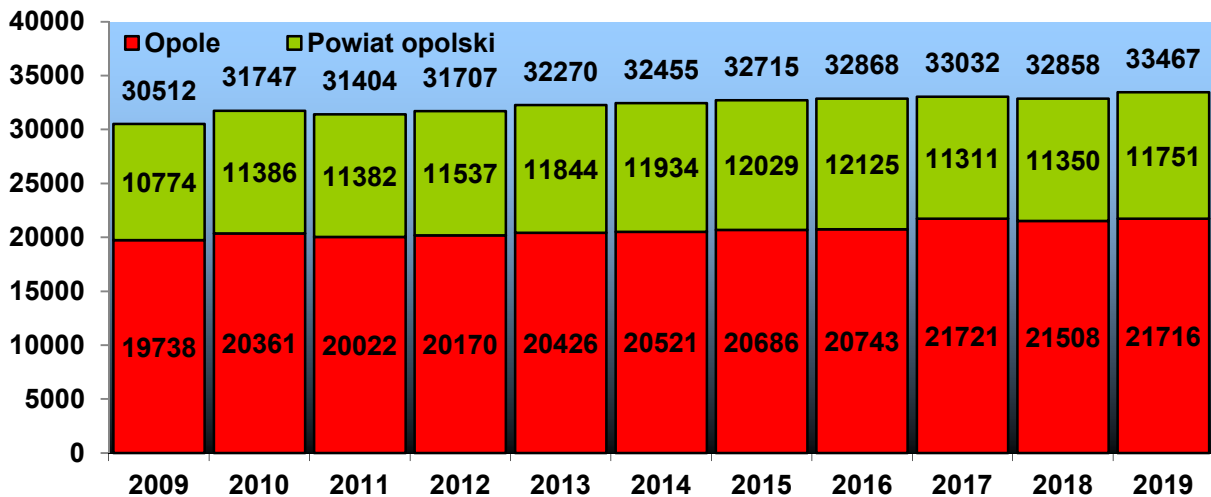
Liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie PUP w Opolu stanowiła **32,4%** ogółu podmiotów województwa opolskiego (**103 179**), zaś na tle województwa w przekroju terytorialnym najwięcej podmiotów działało na terenie Opola. Szczegóły przedstawia wykres 4.

Wykres 4 Liczba podmiotów gospodarczych w powiatach województwa opolskiego.

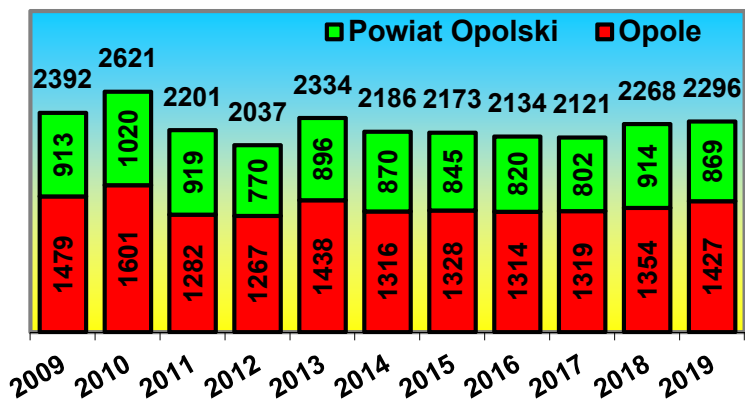
Dane wg GUS. Stan na 31.12.2019 r.

W porównaniu do stanu sprzed roku, w 2019 roku nastąpił **wzrost liczby podmiotów o 609 (+1,9%)**. Co ciekawe, 2018 rok był pierwszym rokiem (w ostatnich 8 latach), w którym liczba podmiotów gospodarczych zmalała. Szczegóły ilustruje wykres 5.

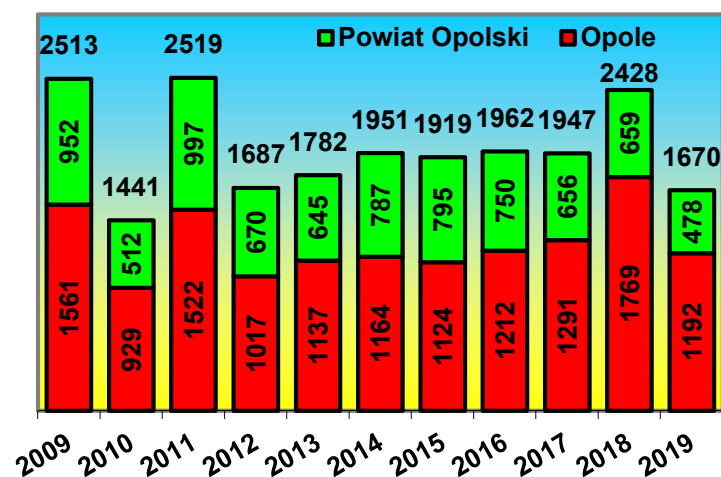

Wykres 5. Liczba podmiotów gospodarczych w Opolu i w powiecie opolskim w latach 2009-2019

W okresie 2005-2008 w każdym roku rejestrowało się około 1500-1900 nowych podmiotów gospodarczych. W 2009 r. ich liczba po raz pierwszy przekroczyła pułap 2 000 obrazując tym samym tendencję rosnącą. W 2019 r. najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowano z sekcji G (handel, naprawy pojazdów – 332 podmioty), F (budownictwo – 442 podmioty) oraz M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 233 podmioty).

Wykres 6 Liczba nowo rejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON w latach 2009-2019.

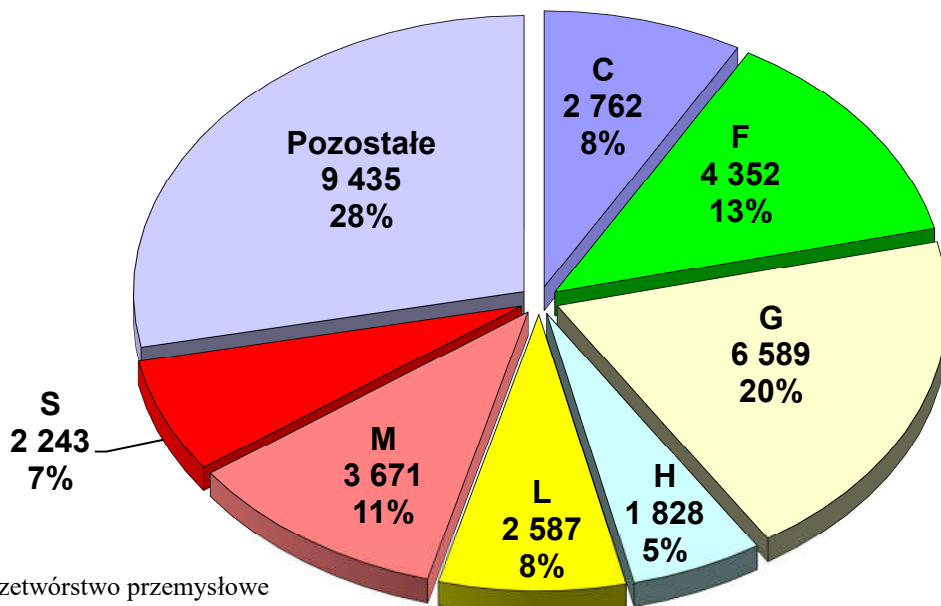

Wykres 7. Liczba podmiotów gospodarczych wyrejestrowanych z rejestru REGON w latach 2009-2019

podmioty gospodarcze) i M (214 podmiotów gospodarczych). Większość likwidowanych podmiotów (86,9%) stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Jednocześnie w latach 2005-2007 z rejestru REGON wyrejestrowywano rocznie ponad tysiąc podmiotów (większość – około 800-1200 z terenu Opola). Po nadejściu kryzysu gospodarczego w 2008 r. liczba wyrejestrowań wzrosła i to aż dwukrotnie w 2009 i 2011 roku oraz właśnie w roku 2018. Pośrednie lata ujawniają wciąż niestabilną sytuację. Szczegóły pokazuje wykres 7. W 2019 roku najwięcej wyłączeń z ewidencji zanotowano w sekcji G (429 podmiotów gospodarczych), F (202 podmioty gospodarcze) i M (214 podmiotów gospodarczych).

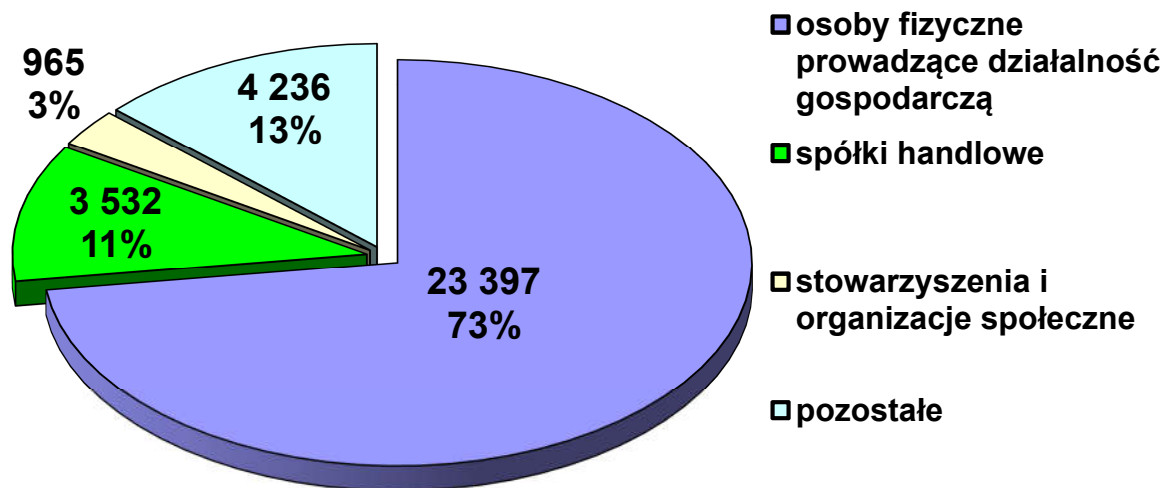
Porównując podmioty gospodarcze w końcu 2019 r. według sekcji PKD obserwujemy, iż na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu, największy udział (20%) stanowią firmy sklasyfikowane w sekcji G (handel, naprawa pojazdów) oraz (13%) w sekcji F (budownictwo). W dalszej kolejności należy wymienić sekcje: M (działalność profesjonalna), C (przetwórstwo przemysłowe), L (obsługa nieruchomości), S (pozostała działalność usługowa) oraz H (transport, gospodarka magazynowa i łączność). Pozostałe sekcje stanowią grupę 28%. Szczegóły przedstawiono na wykresie 8.

- Sekcja C - Przetwórstwo przemysłowe
- Sekcja F - Budownictwo
- Sekcja G - Handel, naprawa pojazdów
- Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa
- Sekcja L - Obsługa rynku nieruchomości
- Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- Sekcja S - Pozostała działalność usługowa

Wykres 8. Liczba i udział podmiotów gospodarczych Opola i powiatu opolskiego według struktury PKD.
Stan na dzień 31.12.2019.

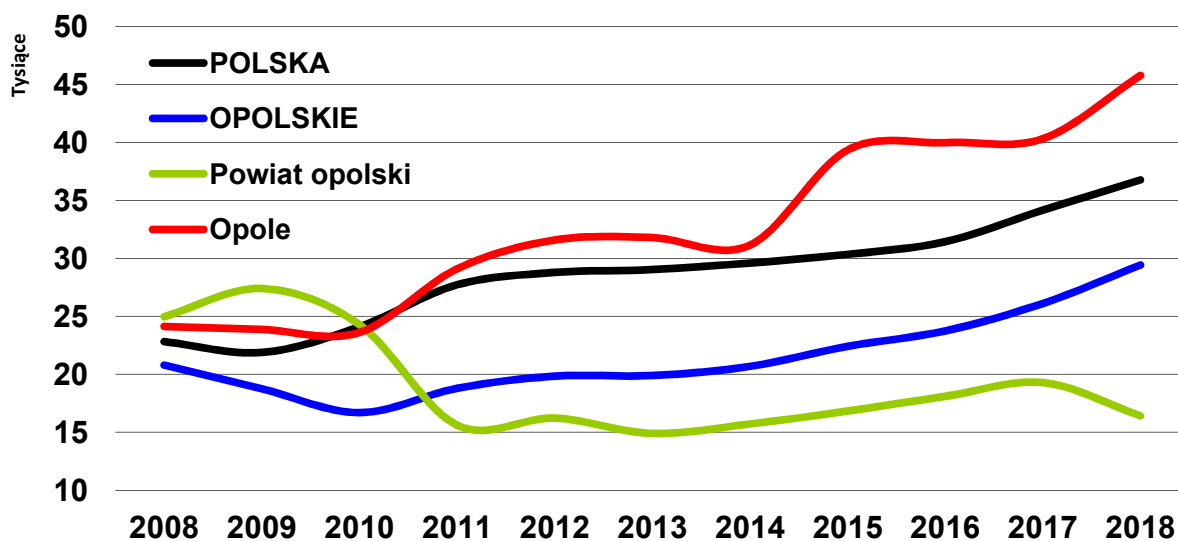
Spośród 33 467 podmiotów gospodarczych (zarejestrowanych na obszarze działania tut. urzędu na koniec grudnia 2019 r.), najwięcej (96,0% - 32 130 podmiotów) stanowiły jednostki sektora prywatnego. Wśród nich, zdecydowaną większość stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Wykres 9. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON z sektora prywatnego według sektorów własnościowych. Stan na dzień 31.12.2019 r.

Obserwując dane dot. sprzedanej produkcji przemysłowej (w przeliczeniu na jednego mieszkańca) w 2018 r. w Opolu w porównaniu do wcześniejszego roku zauważalny jest dość znaczny wzrost (o 13,5%), natomiast w powiecie opolskim w 2018 roku zaznaczył drastyczny spadek (o 14,8%), co ma zapewne swoje uzasadnienie w przejściu przez Opole 13 sąsiadujących, bogatych i rozwiniętych gospodarczo wsi (choć w 2017 roku, w porównaniu do roku poprzedniego, nastąpił wzrost o 6,5%).

Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w latach 2005-2008 wpłynął na obniżenie poziomu bezrobocia, co zostało zapoczątkowane wyraźnie z początkiem 2004 roku. Brak natomiast odzwierciedlenia w znaczącym wzroście liczby podmiotów gospodarczych, nawet w sekcji przetwórstwa przemysłowego. Oznacza to wzrost produkcji wśród podmiotów gospodarczych już istniejących na rynku.

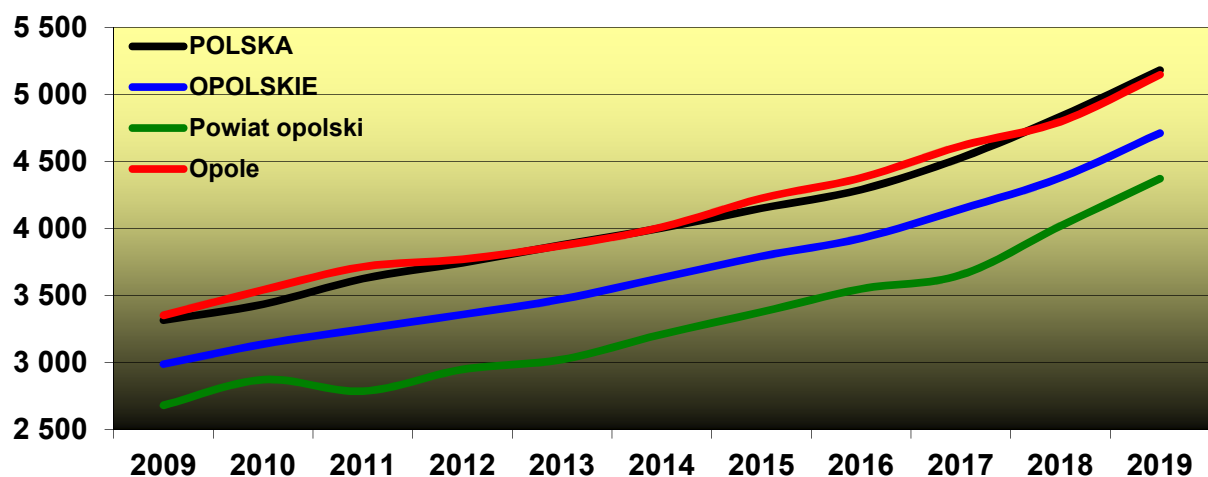

Wykres 10. Produkcja sprzedana przemysłu ogółem na jednego mieszkańca [zł] (podmioty o liczbie pracujących >9). Dane według GUS.

❖ Wynagrodzenie (dane wg GUS)

Okres ostatnich lat odznaczył się wzrostem wynagrodzenia, szczególnie od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej. Spowodowało to częściowy odpływ wielu wykwalifikowanych specjalistów z ich dotychczasowych miejsc zatrudnienia. Pracodawcy, w celu zapobieżenia dalszym migracjom zarobkowym, zmuszeni byli do istotnego podniesienia poziomu płac oraz zatrudniania pracowników zza wschodniej granicy.

Przeciętny miesięczny poziom wynagrodzenia brutto w skali kraju rósł z poziomu 3 315,38 zł w 2009 r. do 5 181,63 zł w 2019 r. (wzrost o 56,3%). W 2009 r. w województwie opolskim wynagrodzenie te wynosiło 2 987,87 zł, a w 2019 r. 4 712,47 zł (wzrost o 57,7%). Choć w 2019 roku poziom wynagrodzenia w Opolu (5 147,55 zł) był nieco poniżej średniej krajowej, to w powiecie opolskim (4 371,57 zł) był dużo niższy. W 2019 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Opolu stanowiło 99,3% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kraju (podczas gdy w 2009 r. wynagrodzenie to było wyższe o 1,1% od średniej krajowej). W powiecie opolskim, z roku na rok, notowany jest znacznie niższy udział poziomu wynagrodzenia porównując do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia krajowego brutto (spadek z 80,9% w 2009 r. do 84,4% w 2019 r.). Szczegóły przedstawia wykres 11.

Wykres 11. Wielkość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Opolu, powiecie opolskim, województwie opolskim oraz kraju w latach 2009-2019.

W 2019 r. najwyższe przeciętne wynagrodzenie brutto w województwie opolskim zanotowano w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (5 204,96 zł – 100,5% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia krajowego), zaś najniższe – w powiecie prudnickim (4 101,26 zł – 79,1% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia krajowego).

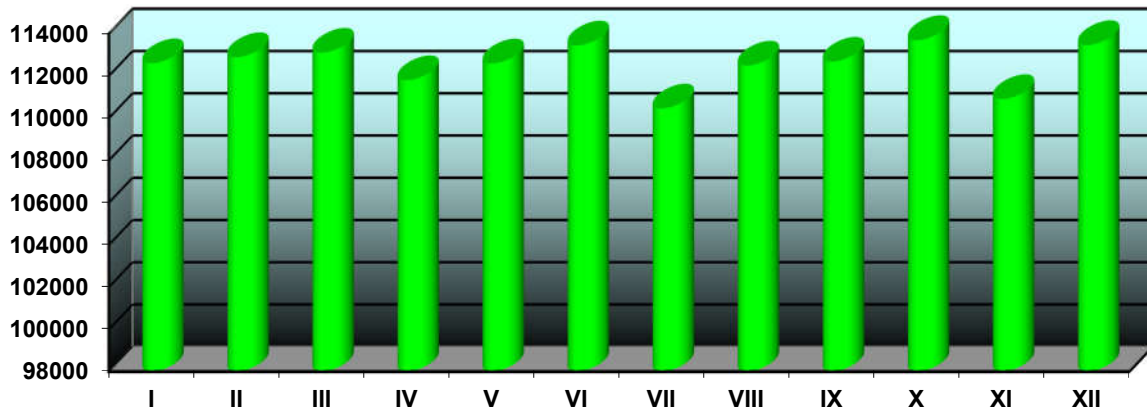
Porównując stan z lat 2009-2019 widoczny jest jednak stały wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto, zarówno na terenie Opola jak i w powiecie opolskim.

❖ Pracujący

Na koniec grudnia 2019 r. liczba pracujących na obszarze funkcjonowania PUP w Opolu wyniosła **113 455 osób**, tj. **33,4%** ogółu pracujących w województwie opolskim, z czego w Opolu ponad 80 tys., a w powiecie opolskim ponad 33 tys.

W porównaniu z grudniem 2018 roku **liczba pracujących zwiększyła się o 3 641 osób (+3,3%)** (dane uzyskano z przeliczenia stopy bezrobocia podawanej przez GUS).

Wahania liczby pracujących w 2019 roku przedstawia poniższy wykres:

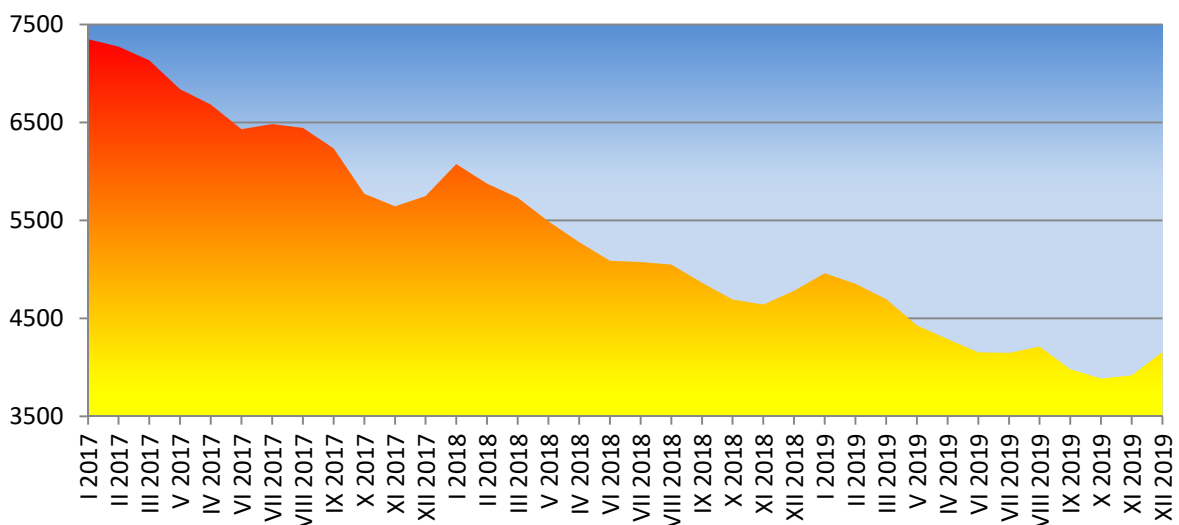
Wykres 13. Liczba pracujących na obszarze funkcjonowania PUP w Opolu w 2019 r.
Dane uzyskano z przeliczenia stopy bezrobocia podanej przez GUS.

II. POZIOM I STOPA BEZROBOCIA

❖ *Poziom bezrobocia*

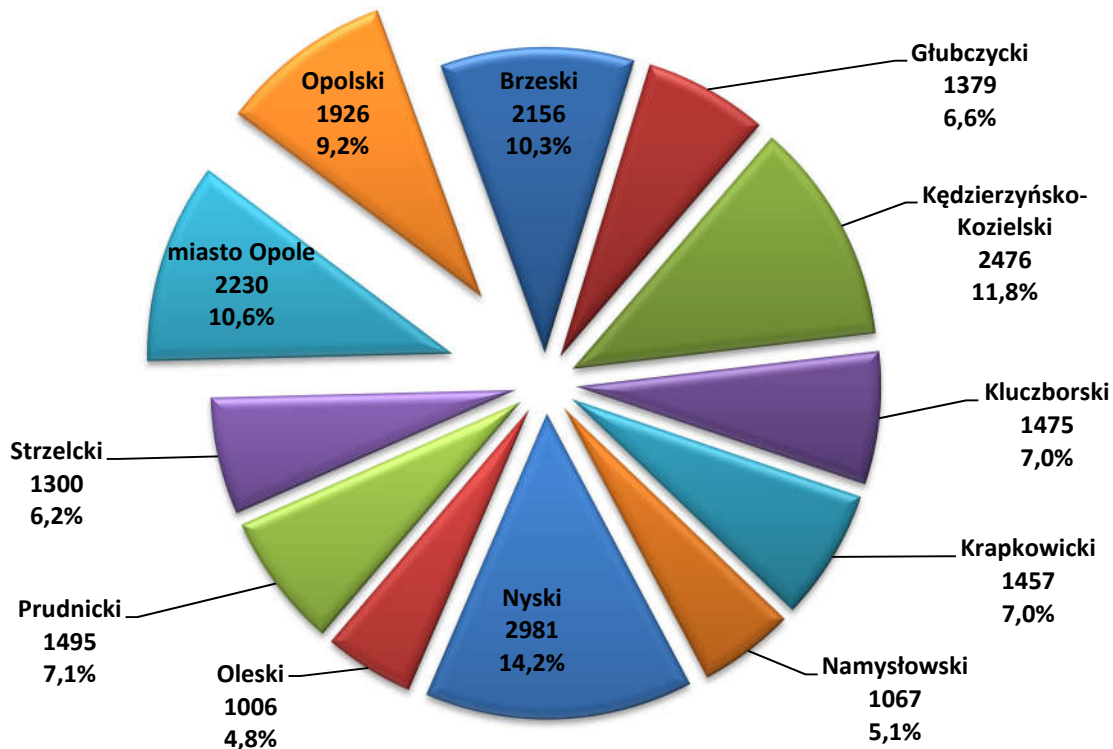
Rok 2019 charakteryzował się kolejnym spadkiem liczby bezrobotnych. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu w końcu **grudnia 2019 roku wyniosła 4 156 osób** (w tym 2 205 kobiet) i była **niższa o 624 osoby** w porównaniu do grudnia 2018 r. i o **1 592 osoby** niższa w porównaniu do grudnia 2017 r. Szacuje się więc dalszy spadek poziomu bezrobocia w 2020 roku.

Poziom bezrobocia w październiku 2019 roku osiągnął najniższy poziom w historii, nienotowany od ponad 30 lat III RP.

Wykres 14. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w ewidencji PUP w Opolu w latach 2017-2019.

W województwie opolskim najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych jest właśnie w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu – 19,8%. Szczegóły zilustrowano na wykresie 15.

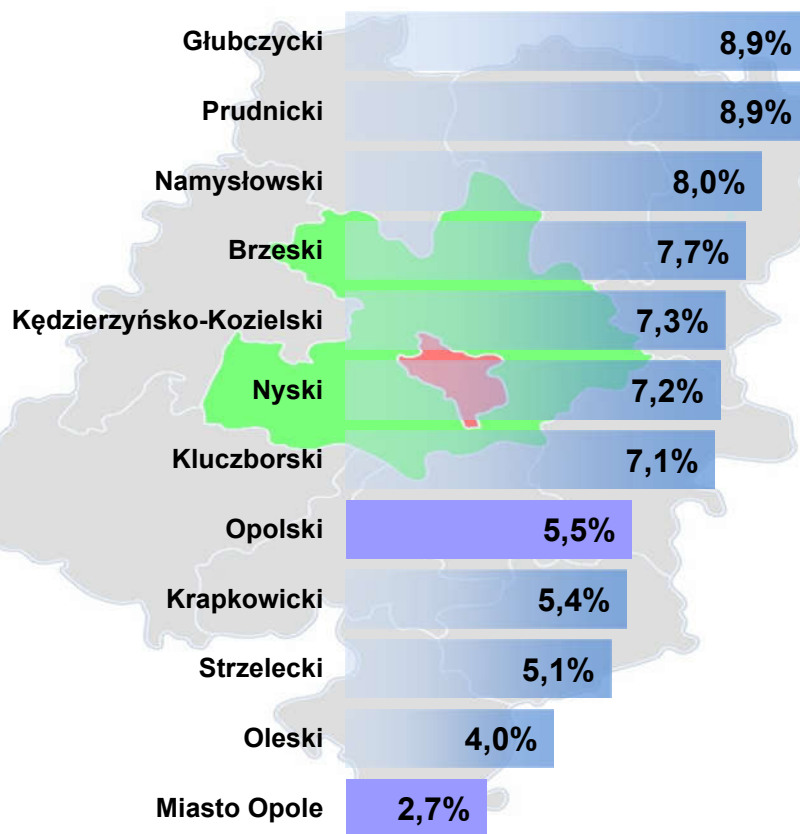

Wykres 15. Liczba osób bezrobotnych i ich udział w województwie opolskim. Stan na dzień 31.12.2019 r.

❖ Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia, będąca stosunkiem liczby bezrobotnych do liczby osób aktywnych zawodowo, podobnie jak liczba bezrobotnych od stycznia 2004 roku (na kiedy przypada szczyt stopy bezrobocia – Opole 11,2%, powiat opolski 20,9%) przyjęła tendencję malejącą, przy czym malała dość silnie aż do października 2008 r. (Opole 4,1%, powiat opolski 7,7%), po czym ponownie zaczęła rosnąć, aż do szczytu w marcu 2013 r. (Opole 8,1%, powiat opolski 15,4%), a następnie (aż do obecnych czasów) wykazuje spadek.

Na koniec grudnia 2019 r. w obrębie działania PUP w Opolu, stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie **3,5%** (w Opolu 2,7%, w powiecie opolskim 5,5%), natomiast w województwie opolskim na poziomie 5,8% (szczegółowe dane dla powiatów województwa opolskiego przedstawiono na wykresie 16). W kraju stopa bezrobocia wyniosła 5,2%. Dla porównania na koniec grudnia 2018 r. dla obszaru działań PUP w Opolu, wynosiła ona 4,2% (w Opolu 3,3%, w powiecie opolskim 6,3%), w województwie zaś 6,3%. *Miasto Opole charakteryzuje się najniższym wskaźnikiem stopy bezrobocia w województwie opolskim.*

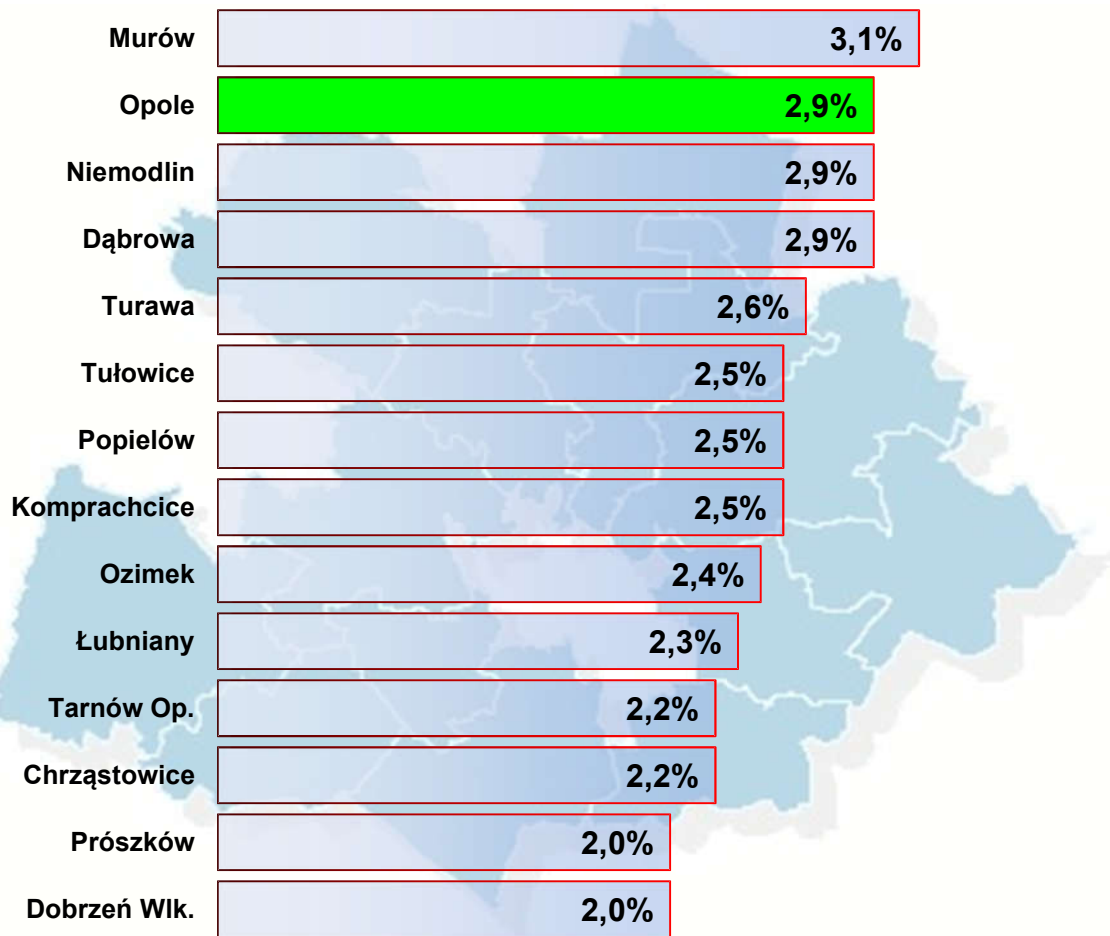

Wykres 16. Stopa bezrobocia w powiatach województwa opolskiego. Stan na dzień 31.12.2019.

❖ *Wskaźnik natężenia bezrobocia*

Stosunek liczby bezrobotnych do osób w wieku produkcyjnym obrazuje wskaźnik natężenia bezrobocia, który na koniec grudnia 2019 r. dla PUP w Opolu, ukształtował się na poziomie **2,7%** (2,9% w Opolu i 2,4% w powiecie opolskim) i był o 0,3 p.p. niższy niż na koniec 2018 roku.

Najwyższy wskaźnik natężenia bezrobocia (3,1%) zanotowano w gminie Murów. W filii tut. urzędu w Niemodlinie, obsługującej mieszkańców gminy Niemodlin i Tułowice, zarejestrowanych były 243 osoby bezrobotnych z gminy Niemodlin (w tym 119 osób zamieszkałych na terenie Niemodlina), oraz 76 osób bezrobotnych z gminy Tułowice. Najniższy wskaźnik natężenia bezrobocia (2,0%) osiągnięto w gminie Dobrzeń Wielki (gdzie zarejestrowanych jest 121 osób) oraz Prószków (112 osób). Najmniej osób bezrobotnych zarejestrowanych jest w gminie Tułowice (76 osób). Szczegóły ilustruje wykres 17.

Wykres 17. Wskaźnik natężenia bezrobocia w Opolu oraz na terenie gmin powiatu opolskiego. Stan na dzień 31.12.2019.

III. CECHY BEZROBOCIA

❖ *Zwolnienia z przyczyn dot. zakładu pracy*

Zgodnie z Ustawą z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników przepisy stosuje się w razie konieczności rozwiązania przez pracodawcę zatrudniającego co najmniej 20 pracowników stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, w drodze wypowiedzenia dokonane przez pracodawcę, a także na mocy porozumienia stron, jeżeli w okresie nieprzekraczającym 30 dni zwolnienie obejmuje co najmniej:

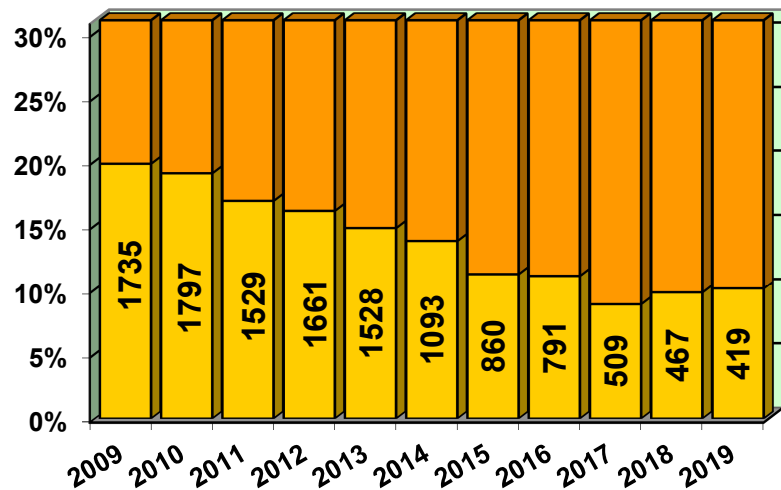
- 10 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników,
- 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia przynajmniej 100 pracowników, jednak mniej niż 300 pracowników,
- 30 pracowników, gdy pracodawca zatrudnia 300 lub więcej pracowników.

W 2019 r. 2 pracodawców z Opola zgłosiło zamiar dokonania zwolnień grupowych, na łączną liczbę 69 osób. Ostatecznie zwolnień dokonał tylko jeden pracodawca a pracę straciło 39 osób. Jednocześnie oboje pracodawców ma zamiar kontynuować zwolnienia jeszcze 29 osób w 2020 roku.

Wśród bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędu wg stanu na dzień 31.12.2019 r. **3 820 osób poprzednio pracowało**. W liczbie tej znajdowały się **173 osoby** (4,2%) zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W województwie opolskim, udział osób zwolnionych z przyczyn zakładu pracy do ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, wyniósł w końcu roku 3,8% ogółu bezrobotnych, przy średniej krajowej wynoszącej 4,0%.

❖ *Bezrobotni poniżej 25 roku życia*

Udział osób bezrobotnych do 25 roku życia, które to należą do grupy osób w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, nie stanowił już tak dużego problemu jak w latach poprzednich (porównanie przedstawiono na wykresie 18). Choć od 7 lat notowany był systematyczny spadek ich udziału wobec ogółu bezrobotnych od 2 lat ich udział nieznacznie wzrasta (o 0,3 p.p. w ciągu 2019 roku). Udział ten podlega rocznym wahaniom (generalnie jest najniższy w maju zaś najwyższy we wrześniu). Zjawisko to jest związane bezpośrednio z napływem osób młodych kończących naukę w szkole i rejestrujących się po okresie wakacyjnym.

Wykres 18. Udział bezrobotnych do 25 roku życia wobec ogółu bezrobotnych w latach 2009-2019.

Bezrobotni w wieku do 25 roku życia na koniec grudnia 2019 r. stanowili **10,1%** ogółu bezrobotnych (tj. **419 osób**). W ciągu roku zarejestrowano 1 570 osób do 25 roku życia (16,7%) a wyłączono z ewidencji bezrobotnych 1 618 osób, w tym z powodu podjęcia pracy 729 osób (45,1%). Rokrocznie maleje udział rejestrujących osób do 25 roku życia.

Udział grupy osób do 25 roku życia, z terenu działania Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu, jest stosunkowo niski w porównaniu do innych powiatów województwa opolskiego (średnio w województwie udział ten wyniósł 12,1%), oraz niższy niż w kraju (w porównaniu do 12,3%). Najmniejszy udział bezrobotnych do 25 roku życia notujemy właśnie w Opolu (7,8%). W powiecie opolskim notujemy poziom (12,7%), czyli powyżej średniej wojewódzkiej i średniej krajowej, zaś najwyższy zanotowano w powiecie namysłowskim (14,5%).

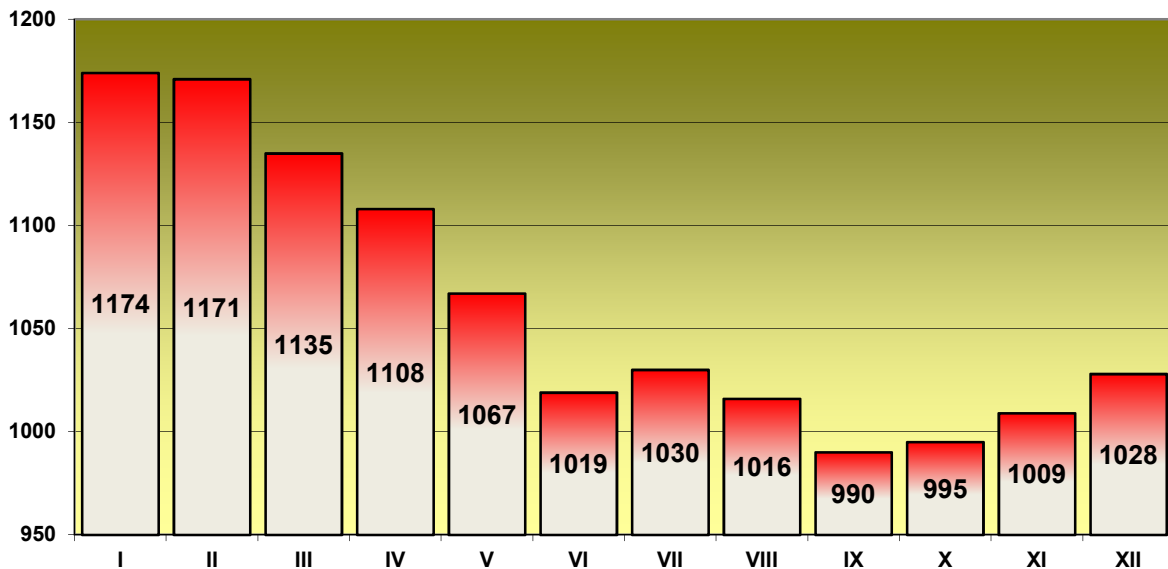
Wśród osób do 25 roku życia, będących w ewidencji bezrobotnych w końcu 2019 r., największą grupę stanowią osoby z wykształceniem policealnym lub średnim zawodowym (109 osób), gimnazjalnym i poniżej (105 osób) oraz zasadniczym zawodowym (92 osoby). Resztę stanowią osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (78 osób), oraz wyższym (35 osób).

❖ *Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych*

Niepokojącym zjawiskiem pozostaje utrzymująca się wciąż na wysokim poziomie liczba osób bez kwalifikacji zawodowych. Choć liczba ta w ciągu roku podlega wahaniom, to

jednak należy pamiętać, iż grupa ta (1 028 osób) stanowi wciąż **24,7%** ogółu bezrobotnych. W skali województwa, udział ten jest niższy od średniej na Opolszczyźnie (32,5%), jednak mieści się w szerokiej rozpiętości wahań poszczególnych powiatów (między **24,7%** w powiecie opolskim a 39,5% w powiecie nyskim). W skali kraju udział ten wyniósł 30,6%.

W 2019 roku zarejestrowano 2 062 osoby bez kwalifikacji zawodowych (21,9% ogółu osób rejestrowanych). Jednocześnie 2 166 osób tej kategorii wyłączono z ewidencji osób bezrobotnych (21,6% ogółu osób wyłączonych – najmniej osób od 2005 roku), w tym 691 osób (31,9%) z powodu podjęcia pracy.

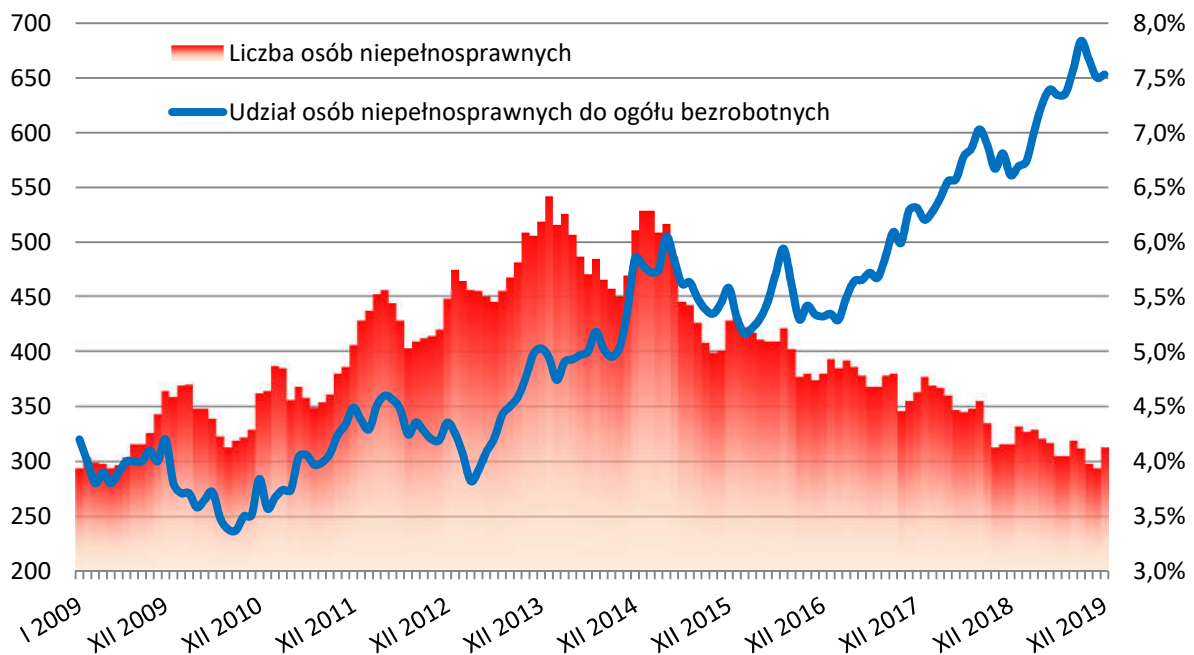

Wykres 19. Liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych pozostających w ewidencji PUP w Opolu w kolejnych miesiącach 2019 roku.

❖ *Bezrobotni niepełnosprawni*

Na koniec grudnia 2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu zarejestrowanych było **313** osób niepełnosprawnych, co stanowiło **7,5%** ogółu bezrobotnych. Liczba bezrobotnych osób niepełnosprawnych w latach 2008-2013 wzrastała systematycznie, choć od szczytu poziomu bezrobocia w tym okresie zauważalny jest spadek liczebności tej grupy. Udział niepełnosprawnych osób bezrobotnych wobec ogółu w latach 2008-2010 malał, jednak od 2011 roku zauważalny jest ponowny, wyraźny jego wzrost. Szczegóły liczby bezrobotnych osób niepełnosprawnych (wykres słupkowy) oraz udziału wobec ogółu bezrobotnych (wykres liniowy) przedstawiono na wykresie 20.

Większość bezrobotnych osób niepełnosprawnych (41,8%) legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym, jest w wieku 45-54 lat (22,4%) i posiada orzeczenie o lekkim stopniu niepełnosprawności (68,7%).

Wykres 20. Liczba (wykres słupkowy) i udział (wykres liniowy) osób niepełnosprawnych w latach 2009-2019.

Do powyższej grupy 313 bezrobotnych osób niepełnosprawnych, należy doliczyć jeszcze 39 osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu.

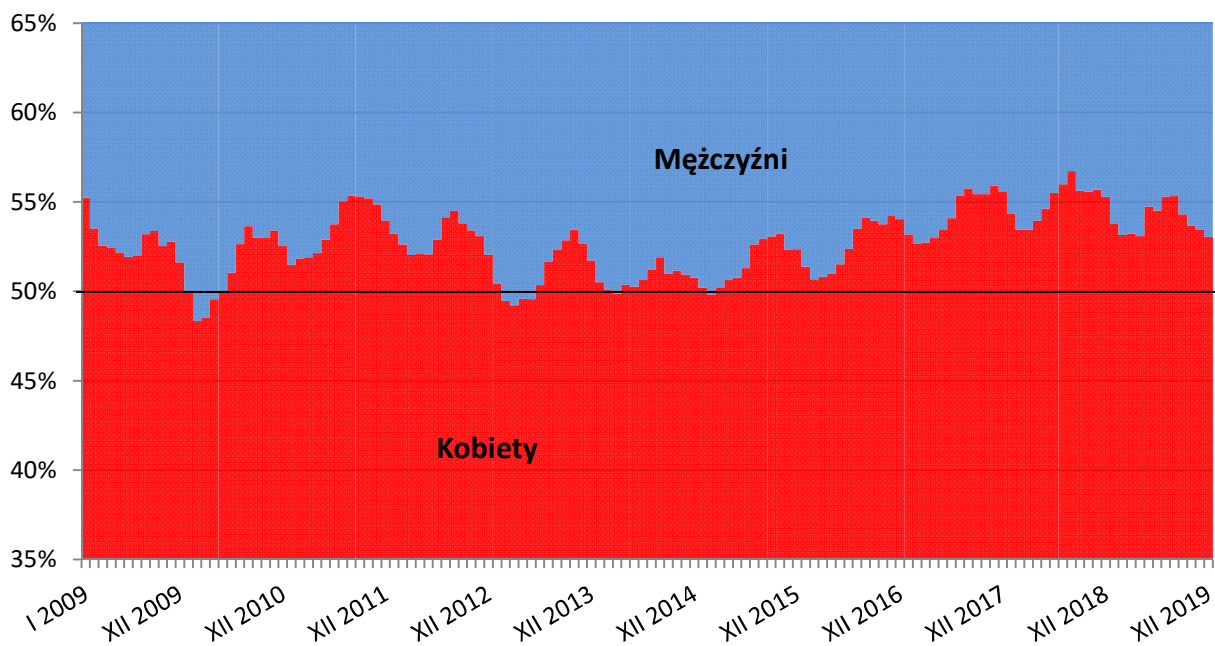
W 2019 roku zarejestrowano 582 bezrobotne osoby niepełnosprawne, wyłączono zaś z ewidencji bezrobotnych 585 osób, w tym z powodu podjęcia pracy 199 osób (34,0%).

Najwięcej osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych jest w powiecie nyskim (230 osób). Najwyższy ich udział notuje się w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim (10,2%) a najniższy w powiecie krapkowickim (5,6%). W powiecie opolskim odsetek ten wynosił 7,1% (137 osób) a w Opolu 7,9% (176 osób). Średnia w województwie to 7,9%, zaś w kraju 6,6%.

❖ *Bezrobotni według płci*

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu **53,1%** osób bezrobotnych stanowią kobiety (stan na koniec 2019 roku). Dysproporcja ta była największa w grudniu 1998 roku (70%) po czym zmalała (do 58% w 2002 roku) i odtąd oscylowała na tym poziomie (wahania przedstawiono na wykresie 21). W dniu 31.12.2019 wśród 4 156 osób bezrobotnych było **1 951** mężczyzn (46,9%) i **2 205** kobiet (53,1%).

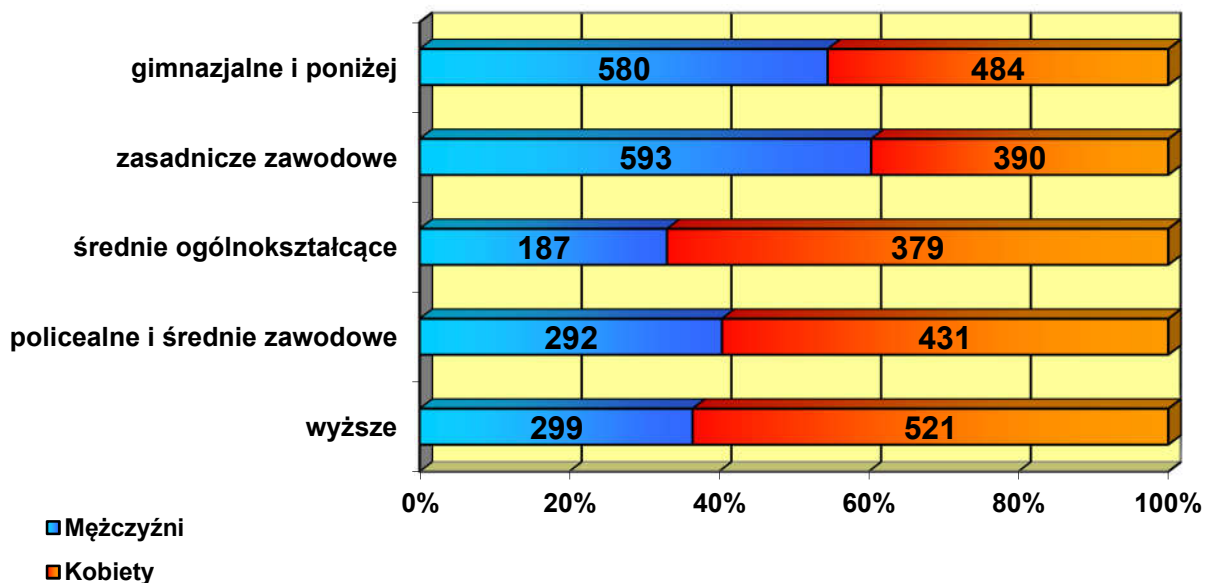
Porównując udział bezrobotnych kobiet wobec ogółu bezrobotnych w poszczególnych powiatach, to na terenie działań tut. urzędu notowany jest niższy odsetek kobiet niż przeciętnie. W skali województwa największym udziałem kobiet odznaczył się powiat krapkowicki (66,4%), a najniższym właśnie powiat miasta Opolu (52,8%), przy średniej wojewódzkiej wynoszącej 57,7%. Jak wspomniano, w Opolu odsetek kobiet wynosił 52,8% a w powiecie opolskim 53,4%. Dla kraju udział ten wyniósł 55,3%.

Wykres 21. Podział bezrobotnych według płci w latach 2009-2019.

Podkreślić należy, iż wśród osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego **60,6%** (326 osób) stanowiły kobiety. Podobnie **55,8%** (976 osób) długotrwale bezrobotnych stanowią kobiety. Kobiety są też dominującą płcią wśród osób do 25 roku życia (58,9%), czy też wśród osób bez kwalifikacji zawodowych (60,8%). Mężczyźni są jednak przeważającą grupą wśród osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, gdzie ich udział stanowił **66,5%**. Wśród bezrobotnych osób niepełnosprawnych, zarejestrowanych w PUP w Opolu, mężczyźni stanowią także **66,5%**.

Dysproporcje wobec płci osób bezrobotnych występują również w porównaniu ich wykształcenia (wykres 22). Od 2018 roku największą feminizację notuje się wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (wcześniej udział ten był najwyższy wśród osób z wykształceniem wyższym), gdzie udział kobiet wobec ogółu to aż **67,0%**. Nieco mniejszą przewagę obserwujemy wśród osób z wykształceniem wyższym, gdzie kobiety stanowiły **63,5%** ogółu osób z wykształceniem wyższym. Wśród osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym także ponad połowę ogólnej liczby osób stanowiły kobiety – **59,6%**. Mężczyźni zaś okazali się dominującą grupą wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym (i niższym) – **54,5%** oraz zasadniczym zawodowym – **60,3%**. Z danych przedstawionych na wykresie wynika, iż kobiety charakteryzują się wyższym wykształceniem niż mężczyźni a jednocześnie ich udział wśród osób bezrobotnych jest większy.

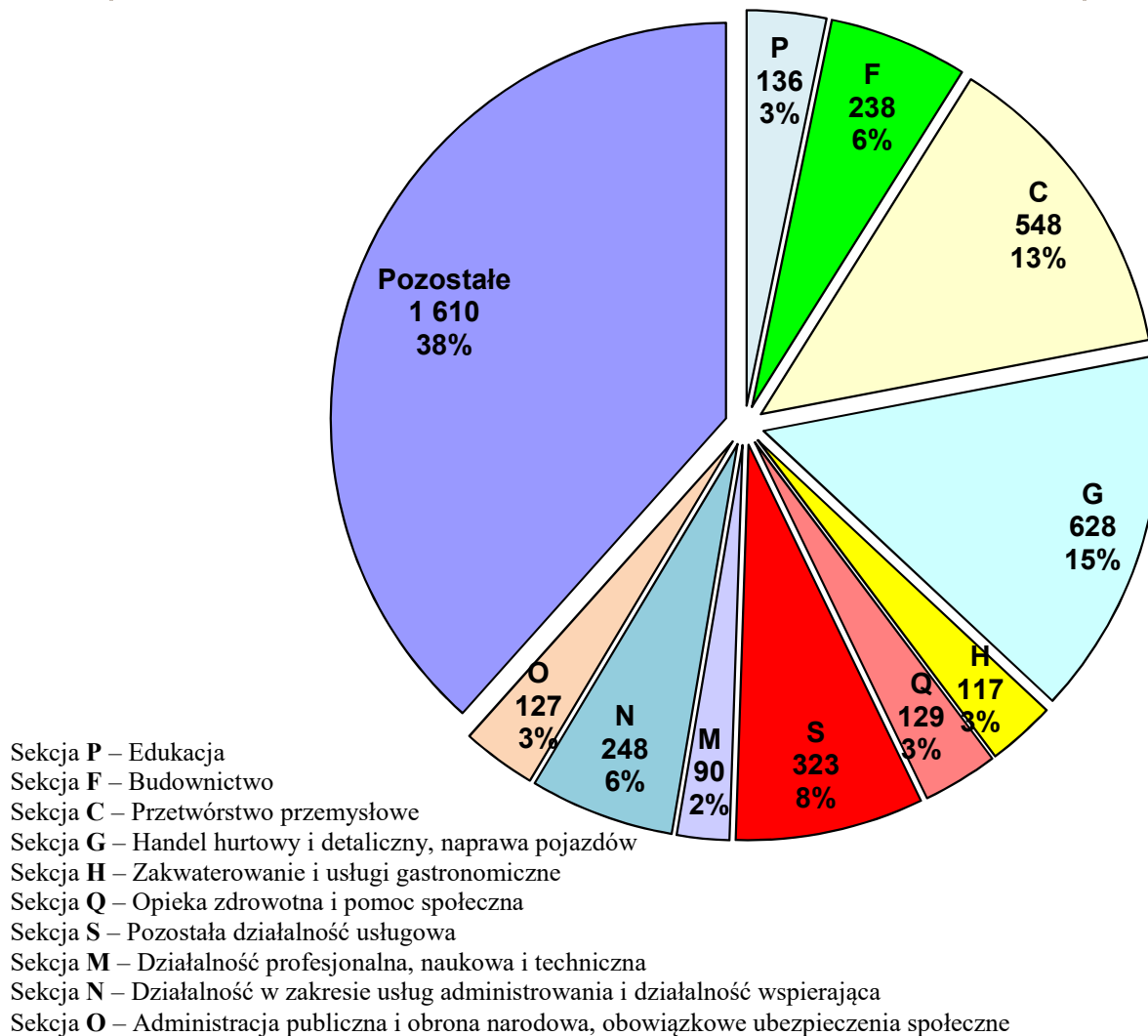
Wykres 22. Udział bezrobotnych według płci i wykształcenia. Stan na 31.12.2019 r.

W 2019 r. częściej rejestrowano mężczyzn (4 825 osób – 51,2%). Zarejestrowano także 4 593 kobiety (48,8%). Co ciekawe, więcej kobiet wyłączono z rejestru osób bezrobotnych (5 031 osób – 50,1%), podobnie od 2017 roku to kobiety częściej podejmowały pracę (52,9% przypadków wyłączeń z ewidencji z tego tytułu w 2019 roku).

❖ *Bezrobotni według ostatniego miejsca pracy*

Spośród grona 4 156 osób bezrobotnych 336 osób dotąd nie pracowało. Analizując (zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności) strukturę osób bezrobotnych poprzednio pracujących (3 820 osób) według ostatniego miejsca pracy zauważamy, iż największą grupę stanowią osoby poprzednio zatrudnione u pracodawców sklasyfikowanych w sekcji G (handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów) oraz w sekcji C (przetwórstwo przemysłowe). W dalszej kolejności należy wymienić sekcję S (pozostała działalność usługowa), F (budownictwo) oraz N (działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca). Szczegóły przedstawia wykres 23.

Większość bezrobotnych (67,6%) zatrudnionych była u pracodawców w sektorze prywatnym.

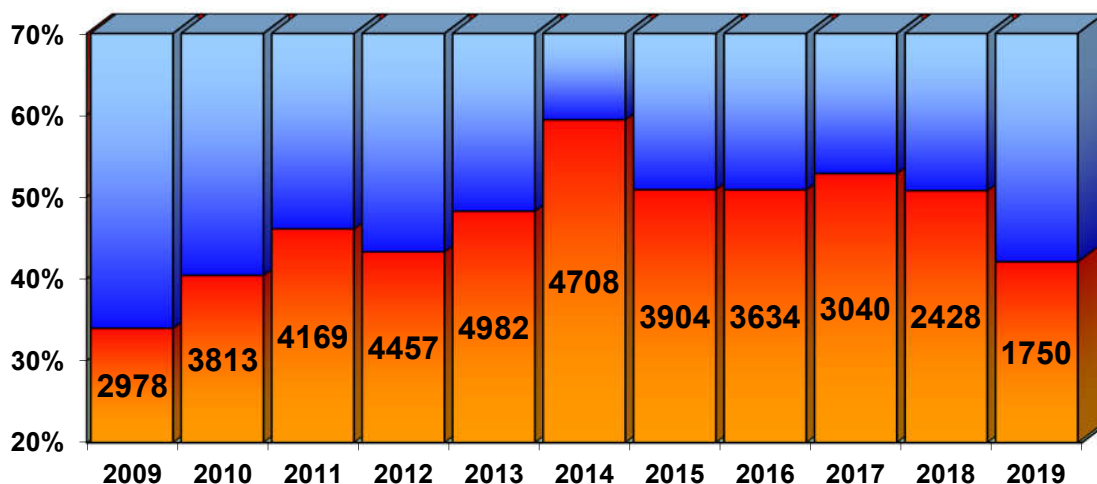

Wykres 23. Liczba bezrobotnych według PKD ostatniego miejsca pracy. Stan na dzień 31.12.2019 r.

❖ *Długotrwale bezrobotni*

Rok 2019, po 4 latach stabilizacji, odznaczył się spadkiem udziału osób długotrwale bezrobotnych. Przewaga udziału osób długotrwale bezrobotnych wobec ogółu rosła w latach 2002-2006, po czym po spadku ich udziału w latach 2009-2010 zaobserwowano ponowny wzrost. Od 2009 roku rosła również znacząco ich liczba. Dopiero w 2015 roku zaobserwowano spadek zarówno liczby jak i udziału osób długotrwale bezrobotnych a trend spadku ich liczby utrzymuje się nadal. Szczegóły przedstawiono na wykresie 24.

Problem osób długotrwale bezrobotnych od 2009 r. narastał co miało związek z minionym kryzysem gospodarczym. Kryzys ten dotknął wiele grup wiekowych wśród pracowników, więc spadek udziału osób długotrwale bezrobotnych (w latach 2008-2009) przy wzroście ich liczby świadczył jedynie o znacznym napływie do rejestru osób, które utraciły pracę i nie nabyły wcześniej statusu osób długotrwale bezrobotnych. Zgodnie jednak z prognozą osoby te pozostały w rejestrach urzędu pracy na dłużej, zyskując tym samym w późniejszych latach status długotrwale bezrobotnych.

Wykres 24. Udział i liczba osób długotrwale bezrobotnych wobec ogółu. Stan w grudniu w latach 2009-2019.

Za długotrwale bezrobotne uważamy osoby, które w ciągu ostatnich 24 miesięcy przez okres minimum 12 miesięcy posiadały status osoby bezrobotnej. Według stanu na 31 grudnia 2019 roku, w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu pozostawało **1 750 osób** długotrwale bezrobotnych, stanowiąc **42,1%** udziału wobec ogółu bezrobotnych.

W grupie tej:

- **69,5%** (1 217 osób) stanowią osoby zarejestrowane w tut. urzędzie powyżej 12 miesięcy,
- **56,8 %** (990 osób) posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe lub niższe,
- **8,9%** (156 osób) nie posiada żadnego stażu pracy.

Największym udziałem osób długotrwale bezrobotnych w grupach wiekowych odznaczyła się grupa osób w wieku 60-64 lat, gdyż wśród 386 osób tej grupy, aż 231 osób (59,8%) posiadało status długotrwale bezrobotnych. Dodać należy, iż im wyższy wiek bezrobotnych, tym większy jest ich udział w długotrwałym bezrobociu. Najniższy odsetek (18,4%) osób długotrwale bezrobotnych notuje się wśród osób w grupie wiekowej 18-24 lat.

Grupując długotrwale bezrobotnych według poziomu wykształcenia, największy ich udział (51,8%) w końcu roku 2019, zaobserwowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, zaś najmniejszy odsetek (3,33%) wśród osób z wykształceniem wyższym. Im niższe wykształcenie, tym większy jest udział osób długotrwale bezrobotnych.

W 2019 r. zarejestrowano 2 306 osób długotrwale bezrobotnych (24,5% ogółu rejestrowanych osób – **najmniej liczebnie i udziałem od 2005 roku!**), wyłączone z ewidencji 2 984 osoby długotrwale bezrobotne (29,7% ogółu wyłączeń osób bezrobotnych), w tym 946 osób z powodu podjęcia pracy (31,7% długotrwale bezrobotnych podejmujących pracę).

Przy średnim udziale osób długotrwale bezrobotnych wobec ogółu na poziomie województwa opolskiego (wynoszącym 47,8%), najniższym odsetkiem osób długotrwale bezrobotnych odznaczył się powiat miasta Opolą (41,6%), zaś najwyższym – powiat głubczycki (56,1%). Dla porównania, w Opolu zarejestrowanych było 928 osób długotrwale bezrobotnych, stanowiąc 41,6% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych, zaś w powiecie opolskim były to 822 osoby długotrwale bezrobotne, które stanowiły 42,7% ogółu bezrobotnych. W skali kraju udział ten wyniósł 49,9%.

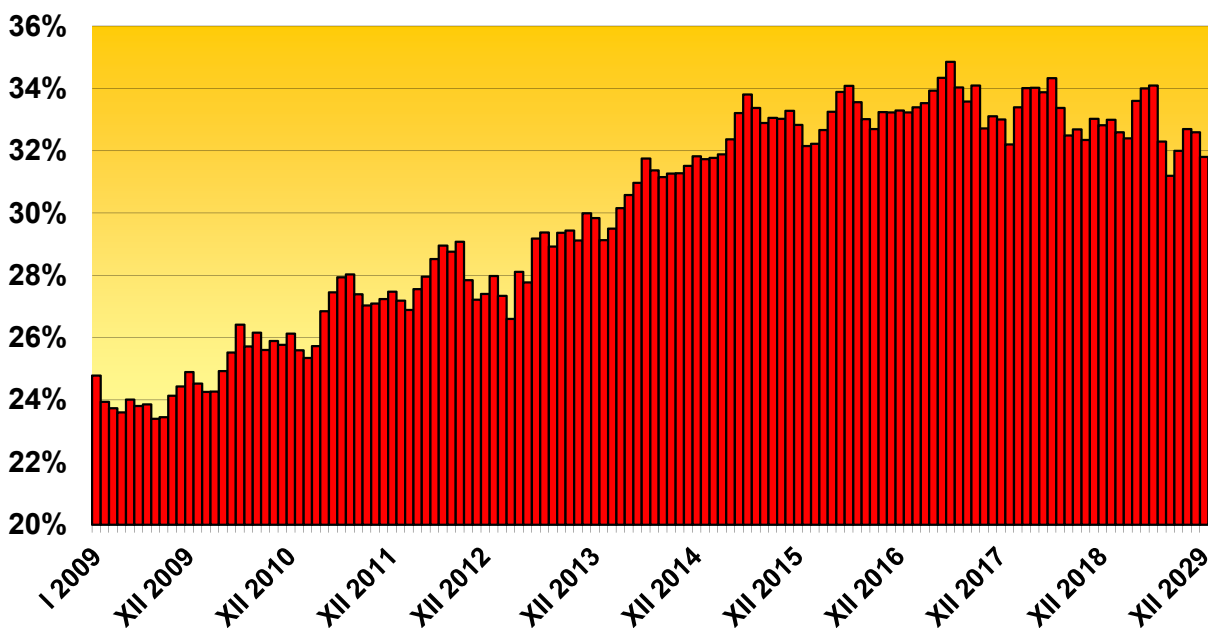
❖ Osoby z wykształceniem wyższym

Wobec wciąż dużej liczby studentów w Opolu dyplomem ukończenia studiów legitymuje się coraz więcej osób. W województwie opolskim **najwięcej** bezrobotnych z wyższym wykształceniem zarejestrowanych było w Opolu (560 osób) co w połączeniu z 260 osobami zamieszkałymi na terenie powiatu opolskiego daje sumę **820 osób**. Stanowi to **19,7%** ogółu bezrobotnych. Udział ten wzrósł (o 0,1 p.p.) wobec grudnia 2018 r.

Wśród osób bezrobotnych z wyższym wykształceniem **4,3%** stanowiły osoby do 25 roku życia. Z kolei **16,8%** to osoby powyżej 50 roku życia. Niekorzystnym zaś sygnałem jest fakt, iż **33,3%** osób tej grupy kwalifikowało się do długotrwale bezrobotnych.

❖ Osoby powyżej 50 roku życia

Osoby powyżej 50 roku życia znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Udział tej grupy stanowi pułap **31,8%** (1 321 osób) ogółu bezrobotnych. W latach 2005-2007 udział ten systematycznie wzrastał, po czym ustabilizował się w 2008 roku, jednak od II połowy 2009 r. ponownie zaczął wzrastać (dane zilustrowano na wykresie 25). Pomimo ogólnej przewagi udziału kobiet wśród ogółu bezrobotnych (53,1%), w grupie osób powyżej 50 roku życia przeważają mężczyźni (66,5%), co jednak ma bezpośrednie wytłumaczenie we wcześniejszym wieku emerytalnym kobiet. Obecnie (od 2 lat) notujemy pozytywny trend spadku zarówno liczby jak i udziału osób powyżej 50 roku życia.

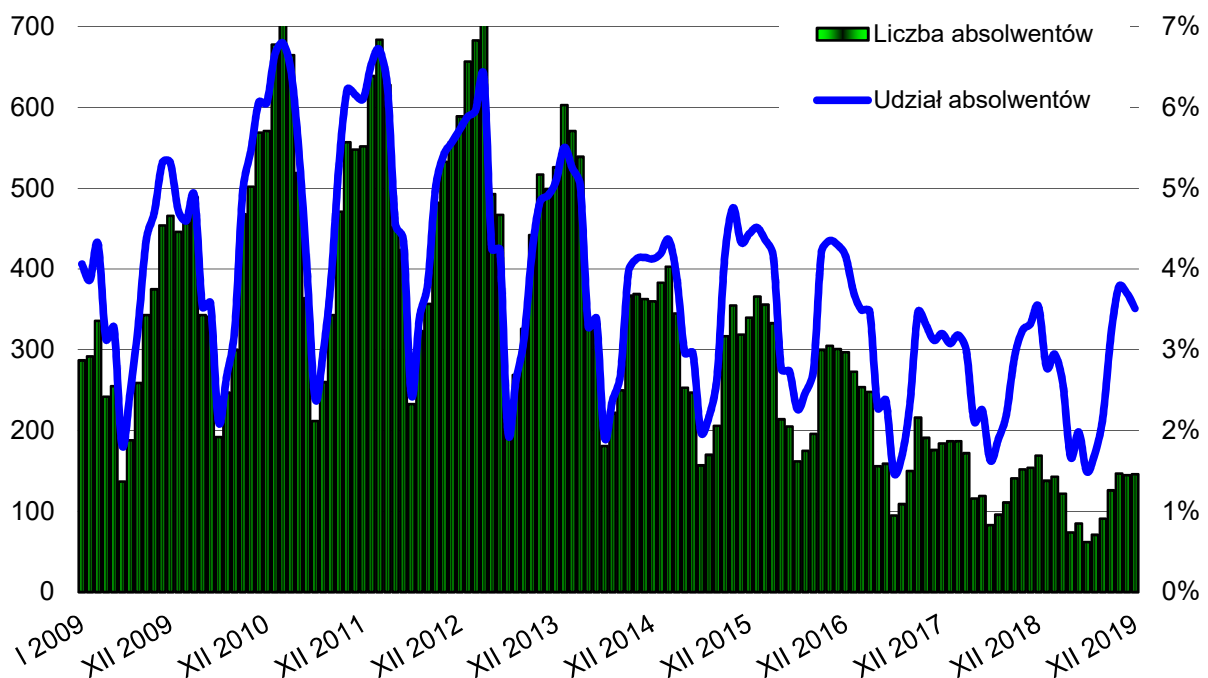

Wykres 25. Udział liczby osób powyżej 50 roku życia do ogółu bezrobotnych, w latach 2009-2019.

Co ciekawe, zawsze powiat miasta Opola charakteryzował się najwyższym udziałem osób bezrobotnych powyżej 50 roku w województwie opolskim a jednak 2019 rok okazał się drugim w którym Opole straciło tę pierwszą lokatę. W 2019 roku w Opolu udział ten wynosił 31,6% (704 osoby) a w powiecie opolskim odpowiednio 32,0% (617 osób). Najniższą wartość (24,6%) zanotowano w powiecie kluczborskim a najwyższą (33,6%) w powiecie nyskim i głubczyckim. Średnia dla województwa opolskiego wyniosła 30,6%, zaś w skali kraju 27,2%.

❖ Absolwenci

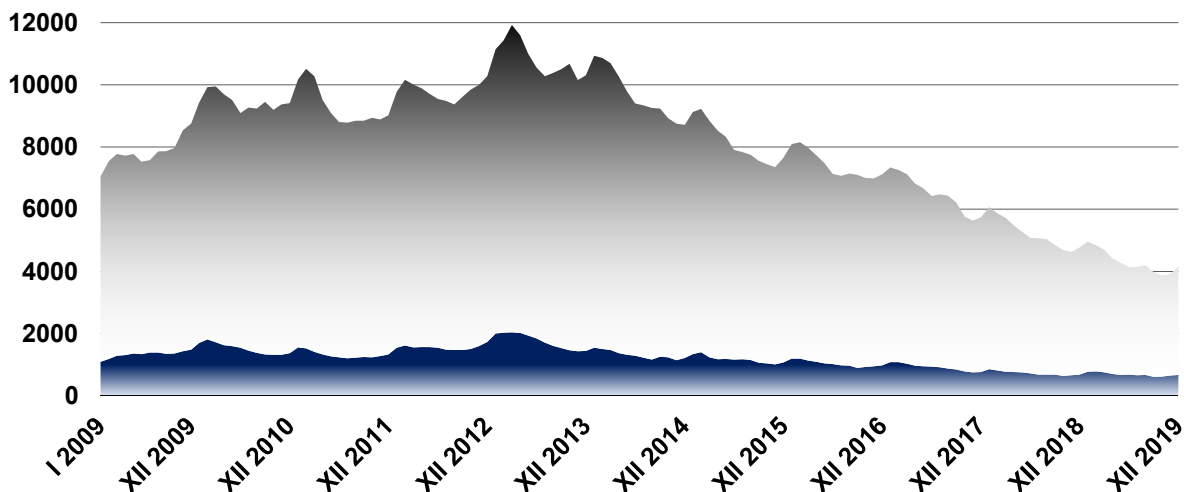
Status „absolwenta” został „zlikwidowany” wraz ze zmianą ustawy w 2004 r. i wejściem Polski do UE, odkąd w definicji grupy w szczególnej sytuacji na rynku pracy wyróżniono osoby do 25 lat oraz do 27 lat do roku od dnia ukończenia nauki. Na potrzeby niniejszego opracowania posłużono się właśnie opisem grup wedle ich nowej definicji, nazywając je jednocześnie dla uproszczenia grupą „absolwentów”. Ich liczba ulega znacznym wahaniom rocznym, jednak wobec ostatnich 5 lat wyraża spadek. W grudniu 2019 r. w rejestrach tut. urzędu pozostawało **146** osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, stanowiąc **3,5%** ogółu bezrobotnych. Szczegóły przedstawiono na wykresie 26. Udział ten był niższy niż w kraju (3,7%). Średni udział w województwie opolskim tymczasem wynosił 3,8%, osiągając w Opolu 3,3% (73 osoby), 3,8% w powiecie opolskim (73 osoby), najwyższą wartość w powiecie oleskim (5,3% - 53 osoby) a najniższą w powiecie głubczyckim (2,5% - 35 osób).

Wykres 26. Liczba osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (oraz ich udział do ogółu bezrobotnych) w latach 2009-2019.

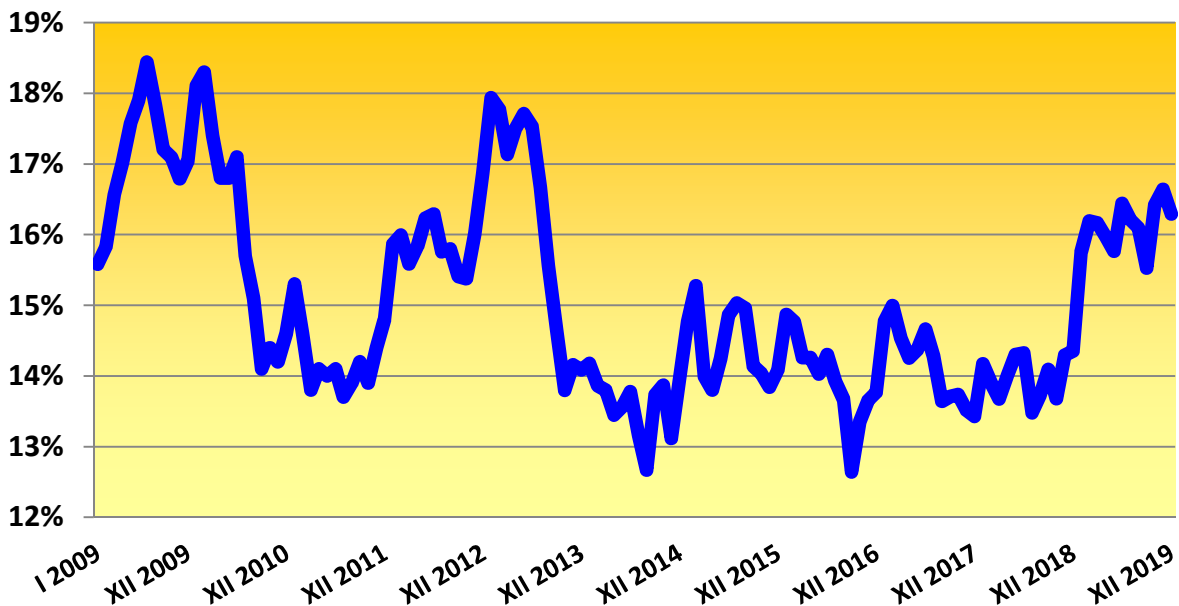
❖ Bezrobotni z prawem do zasiłku

Wzrost liczby osób pobierających zasiłki dla bezrobotnych, nie zawsze idzie w parze z ogólnymi tendencjami dotyczącymi bezrobocia. Na tle poziomu bezrobocia (wykres poniżej) ukazano stan liczby osób pobierających zasiłki dla bezrobotnych. Do końca 2008 r., wahania liczby osób pobierających zasiłki dla bezrobotnych i ogółu bezrobotnych, pozostawały generalnie zbieżne, wykazując spadek. Od 5 lat utrzymuje się jednak stabilny udział osób z prawem do zasiłku dla bezrobotnych wobec pozostałych osób bezrobotnych. Wg stanu na koniec grudnia 2019 r. prawo do zasiłku posiadało **677 osób**.

Wykres 28. Liczba osób z prawem do zasiłku na tle bezrobotnych bez prawa do zasiłku. Stan w latach 2009-2019.

Na końcu grudnia 2019 r. udział liczby osób z prawem do zasiłku dla bezrobotnych wyniósł **16,3%** (szczegóły przedstawiono na kolejnym wykresie) i był wyższy o 1,9 p.p. w porównaniu do grudnia poprzedniego roku. Dla porównania, w województwie opolskim udział ten wyniósł średnio 13,8%, najwyższy w powiecie brzeskim – 17,1% (368 osób), najniższy w powiecie kędzierzyńsko-kozielskim – 9,0% (223 osoby). W skali kraju, prawo do zasiłku w końcu 2019 r. posiadało 16,4% bezrobotnych.

Wykres 29. Udział osób z prawem do zasiłku wobec ogółu bezrobotnych w latach 2009-2019

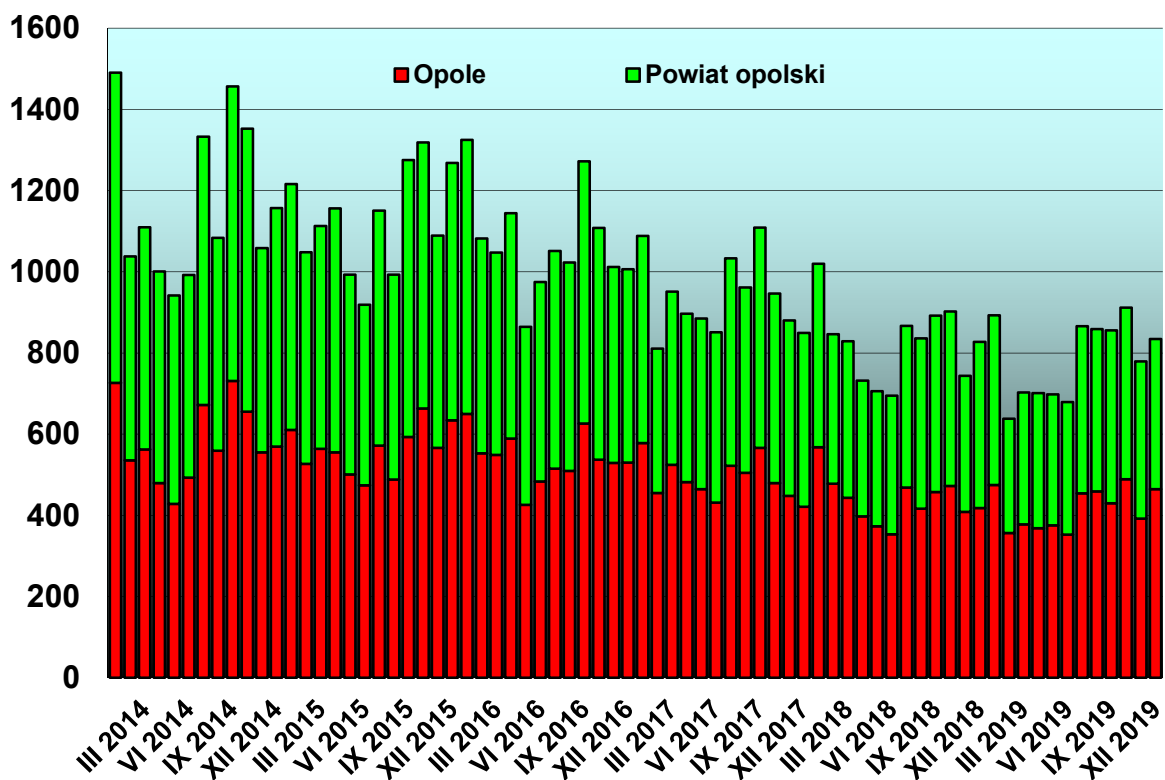
Wśród **677 osób** z prawem do zasiłku:

- **362 osoby** (53,5%) zamieszkiwały na terenie Opola,
- **380 osób** (56,1%) stanowiły kobiety,
- **263 osoby** (83,4%) zamieszkiwały na wsi (dotyczy to tylko powiatu opolskiego),
- **26 osób** (3,8%) było w wieku do 25 lat,
- **286 osób** (42,2%) było w wieku powyżej 50 lat,
- **91 osób** (13,4%) nie posiadało kwalifikacji zawodowych.

❖ Napływ bezrobotnych

W 2019 r. zarejestrowanych zostało **9 418 osób** bezrobotnych, co dawało napływ blisko 800 osób miesięcznie. Zgodnie z wykresem 30 widać, iż napływ jest większy w drugim półroczu, w związku z zakończeniem letnich prac sezonowych. W latach 2008-2010 obserwowano wzrost liczby osób rejestrujących się jako osoby bezrobotne. Wśród osób rejestrowanych w 2019 roku:

- **4 992 osoby** (53,0%) zamieszkiwały w Opolu,
- **4 825 osób** (51,2%) stanowili mężczyźni,
- **1 570 osób** (16,7%) było w wieku do 25 lat,
- **2 179 osób** (23,1%) to osoby w wieku powyżej 50 lat,
- **2 306 osób** (24,5%) posiadało status długotrwale bezrobotnych,
- **8 639 osób** (91,7%) poprzednio pracowało,
- **3 496 osób** (79,0%) zamieszkiwało na wsi (dotyczy to tylko powiatu opolskiego),
- **658 osób** (7,0%) stanowiły osoby do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki,
- **677 kobiet** (14,7% ogółu rejestrowanych kobiet), które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- **2 062 osoby** (21,9%) nie posiadały kwalifikacji zawodowych,
- **1 388 osób** (14,7%) nie posiadało doświadczenia zawodowego,
- **582 osoby** (6,2%) posiadały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Wykres 30. Liczba rejestrowanych osób bezrobotnych w latach 2014-2019.

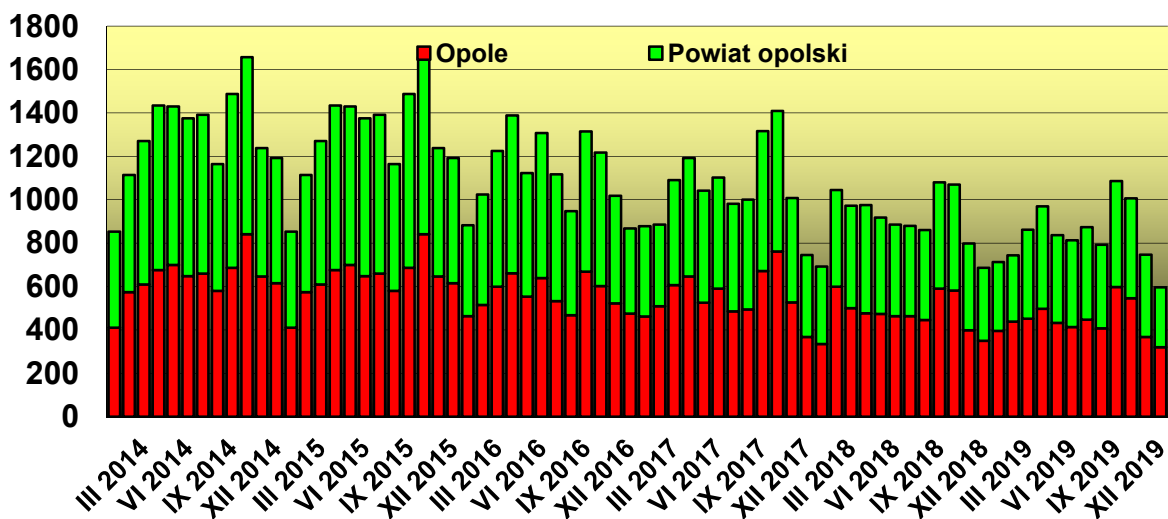
❖ Wyłączenia z ewidencji

W 2019 r. wyłączono z ewidencji **10 042 osoby**, czyli o 822 osoby **mniej** niż w roku poprzednim (graficzną ilustrację danych przedstawiono na wykresie 31). Głównymi przyczynami wyłączeń z ewidencji bezrobotnych były:

- **podjęcia pracy – 4 756 osób** (47,4% ogółu wyłączeń), z tego:
 - o **2 525 osób** (53,1%) wśród mieszkańców Opolą,
 - o **2 515 osób** (52,9%) stanowiły kobiety,
 - o **729 osób** (15,3%) było w wieku do 25 lat,
 - o **851 osób** (17,9%) w wieku powyżej 50 lat,
 - o **946 osób** (19,9%) posiadało status długotrwale bezrobotnych,
 - o **4 476 osób** (94,1%) przed okresem bezrobocia pracowało,
 - o **1 793 osoby** (37,7%) zamieszkiwały na wsi,
 - o **313 osób** (6,6%) było w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki,
 - o **691 osób** (14,5%) bez kwalifikacji zawodowych,
 - o **542 osoby** (11,4%) bez doświadczenia zawodowego,
 - o **199 osób** (4,2%) niepełnosprawnych,
- **niepotwierdzenia gotowości do pracy – 1 873 osoby** (18,7%).

Wśród osób wyłączonych z ewidencji:

- **5 316 osób** (52,9%) zamieszkiwało w Opolu,
- **5 031 osób** (50,1%) stanowiły kobiety,
- **1 532 osoby** (15,3%) były w wieku do 25 lat,
- **2 427 osób** (24,2%) to osoby w wieku powyżej 50 lat,
- **2 984 osoby** (29,7%) posiadały status długotrwale bezrobotnych.

Wykres 31. Liczba wyłączeń bezrobotnych z ewidencji w latach 2014-2019.

IV. USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY

❖ *Pośrednictwo Pracy*

W 2019 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu zgłoszono oferty na **16 186** stanowisk pracy (o 4 021 miejsc pracy mniej niż w roku poprzednim). Liczba ofert pracy zgłoszona w urzędzie z podziałem na miesiące przedstawia się w sposób następujący:

- o styczeń 2019 r. - 2 013 stanowiska pracy,
- o luty 2019 r. - 1 820 stanowisk pracy,
- o marzec 2019 r. - 1 148 stanowisk pracy,
- o kwiecień 2019 r. - 1 383 stanowiska pracy,
- o maj 2019 r. - 1 422 stanowiska pracy,
- o czerwiec 2019 r. - 850 stanowisk pracy,
- o lipiec 2019 r. - 1 185 stanowisk pracy,
- o sierpień 2019 r. - 1 192 stanowiska pracy,
- o wrzesień 2019 r. - 1 289 stanowisk pracy,
- o październik 2019 r. - 1 569 stanowisk pracy,
- o listopad 2019 r. - 1 243 stanowiska pracy,
- o grudzień 2019 r. - 1 072 stanowiska pracy.

Z tytułu podjęcia pracy na przestrzeni 2019 r. wyrejestrowanych zostało **4 756** osób (z terenu Opola – 2 525 osób, z terenu powiatu opolskiego – 2 231 osób), z tego w ramach:

- robót publicznych – 68 osób,
- prac interwencyjnych – 57 osób,
- refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego – 103 osoby,
- staży – 814 osób,
- prac społecznie użytecznych – 680 osób.

Z uwagi na to, iż oferty pracy były popularyzowane poprzez:

- ogólnodostępną bezpłatną infolinię – 0-800-88-11-22,
- system SMS – wysyłanie informacji o aktualnych ofertach pracy i spotkaniach z pracodawcami,
- stronę internetową tut. urzędu – <http://opole.praca.gov.pl/>,
- stronę internetową Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu – www.wup.opole.pl,
- portal internetowy publicznych służb zatrudnienia www.psz.praca.gov.pl,
- publikacje na łamach prasy - edycje poniedziałkowego dodatku Nowej Trybuny Opolskiej „Praca”,

skutkowało to brakiem sformalizowanej, udokumentowanej efektywności działań pośrednictwa pracy w zakresie podjęć pracy za pośrednictwem urzędu, jednakże działania te bardzo upowszechniały oferty pracy wśród osób poszukujących pracy.

➤ **Organizowanie giełd pracy**

W minionym roku na terenie Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu, na wniosek pracodawców zorganizowano **43 giełdy pracy**, w których uczestniczyły **273 osoby**. Ponadto zorganizowano spotkania informacyjno-rekrutacyjne dla pracodawców poszukujących

kandydatów do pracy o specjalistycznych kwalifikacjach. Nabór nie ograniczał się tylko do osób bezrobotnych. W 2019 r. odbyły się **3 spotkania**, w których uczestniczyły **63 osoby bezrobotne oraz 11 pracodawców**.

W związku z udziałem w Europejskich Dniach Pracodawcy w okresie od 15-17.10.2019r. zorganizowano **3 giełdy pracy**, które miały na celu zrekrutowanie pracowników na wolne stanowiska pracy. Nawiązano kontakt z 8 pracodawcami, do realizacji zostały zgłoszone 2 oferty pracy. W giełdach uczestniczyły 23 osoby, dzięki czemu zatrudnienie uzyskały 2 osoby.

Spotkania informacyjno-rekrutacyjne to rodzaj rekrutacji zorientowany przede wszystkim na zaspokojenie oczekiwań potencjalnych pracodawców. Z reguły dotyczą one pracodawców, którzy jeszcze nie posiadają siedziby na obszarze powiatu opolskiego lub miasta Opola oraz pracodawców, którzy zgłaszają oferty pracy w bardzo wyspecjalizowanych zawodach. Często zdarza się, że pracodawca jest nastawiony na zatrudnienie osób o bardzo wysokich kwalifikacjach i doświadczeniu zawodowym, dlatego w celu pozyskania najbardziej oczekiwanych kandydatów urząd promuje ofertę na otwartym rynku pracy w całym rejonie.

➤ Wizyty u pracodawców

W 2019 przeprowadzono łącznie **211 wizyt monitorujących** u pracodawców, którzy otrzymali ze środków Funduszu Pracy w okresie sprawozdawczym i w latach poprzednich refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, w tym **76 wizyt monitorujących** u pracodawców którzy wyposażyli lub doposażyli stanowisko pracy dla skierowanego bezrobotnego w roku 2019 i **46 wizyt monitorujących** u pracodawców–organizatorów staży, zatrudnienia osób do 30 roku życia.

Ponadto w okresie sprawozdawczym przeprowadzonych zostało **28 wizyt (kontroli)** u pracodawców, którym przyznane zostało w 2018 i 2019 r. dofinansowanie do kształcenia ustawicznego pracowników ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

Z kolei w ramach nadzoru nad przyznanym bezrobotnym jednorazowo dofinansowaniem ze środków Funduszu Pracy na podjęcie działalności przeprowadzono w roku 2019 **242 wizyty monitorujące** oraz **3 kontrole** w ramach nadzoru dotacji przyznanych ze środków PFRON na rozpoczęcie działalności gospodarczej osobom z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

Dodatkowo w związku z realizacją w okresie od 01.01.2019 – 31.12.2020 r. projektu konkursowego pn. TWÓJ BIZNES – TWOJA PRACA 2, współfinansowanego ze środków EFS w ramach RPO WO 2014-2020, Działanie 7.3 *Zakładanie działalności gospodarczej*, przeprowadzono w 2019 r. **29 kontroli** prawidłowości wydatkowania przyznanych środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości.

❖ *Poradnictwo zawodowe*

Łącznie poradnictwem zawodowym w 2019 r. objęto **2 154 osoby**.

➤ Z indywidualnych porad zawodowych skorzystało **1 294 bezrobotnych** w ramach **1 466 wizyt**. Większość porad była świadczona w ramach projektów PO WER 2014-2020 oraz RPO WO 2014-2020, a dotyczyła doboru odpowiedniej formy wsparcia do sytuacji i planów zawodowych uczestników programów w celu szybszego wejścia lub powrotu na rynek pracy. W pozostałych przypadkach indywidualnymi poradami objęci zostali klienci potrzebujący doraźnego, jednokrotnego, wsparcia w omówieniu ich

obecnej sytuacji zawodowej i planów zawodowych, skuteczności realizowanych działań zmierzających do podjęcia zatrudnienia, przygotowania lub poprawy dokumentów aplikacyjnych, przygotowania do rozmowy z pracodawcą.

W związku z zauważalną zmianą profilu osób bezrobotnych, brakiem motywacji i gotowości do podejmowania zatrudnienia, najczęściej wynikającej ze skomplikowanej sytuacji osobistej i rodzinnej, słabej kondycji psychicznej, a także negatywnych procesów związanych z długotrwałym bezrobociem – **69 bezrobotnych** objętych zostało długotrwałym wsparciem. W ramach procesu doradczego trwającego od 2 do 6 spotkań, świadczona była pomoc w precyzowaniu aktualnych planów i realnych możliwości zawodowych, w oparciu o diagnozę posiadanych kompetencji i predyspozycji zawodowych, kwalifikacji posiadanych lub możliwych do zdobycia, preferencji i oczekiwań, kondycji psycho-fizycznej oraz sytuacji osobistej. Proces doradczy opierał się także na motywowaniu do działania oraz weryfikacji działań podejmowanych przez klientów pomiędzy spotkaniami z doradcą, a także budowaniu poczucia własnej wartości.

W ramach **poradnictwa grupowego** zrealizowano **19 warsztatów** dla **129 osób**. Wszystkie porady grupowe trwały od 1 do 3 dni, a ich następstwem były indywidualne porady, w celu szczegółowego omówienia sytuacji i planów poszczególnych osób.

Poradnictwo grupowe realizowane przez PUP w Opolu w roku 2019 nakierowane było przede wszystkim na aktywizację osób długotrwale bezrobotnych, poprzez rozpoznanie faktycznych powodów pozostawania bez pracy oraz możliwości powrotu na rynek pracy, a także na kompleksowe przygotowanie do aktywnego poszukiwania pracy zgodnie z wyznaczonym celem zawodowym. Klientom zaproponowano również zajęcia rozwijające kompetencje miękkie, ale ściśle związane z procesem poszukiwania pracy. W tym celu zorganizowano:

- **5 zajęć dla 30 osób** - dotyczących samopoznania i diagnozy własnego potencjału zawodowego, aby ułatwić wyznaczenie realnego celu zawodowego oraz zaplanować działania zmierzające do podjęcia pracy,
- **9 zajęć dla 57 osób** - poświęconych doskonaleniu umiejętności skutecznego poszukiwania pracy, właściwego konstruowania dokumentów aplikacyjnych, prezentowania swoich kompetencji podczas rozmów kwalifikacyjnych z pracodawcami,
- **5 zajęć** o charakterze rozwojowym dla **42 osób** - z zakresu mindfulness (uwaga), stresu i coachingu w kontekście poszukiwania pracy.

➤ **Z indywidualnej informacji zawodowej** skorzystało **297 osób** (w tym 13 osób nie zarejestrowanych w PUP w Opolu), które przy wsparciu doradcy zawodowego oraz użyciu multimediów i dostępu do baz danych, pozyskiwały wiedzę o rynku pracy, ofertach pracy, pracodawcach, zawodach, dalszej edukacji, działaniach aktywizacyjnych realizowanych przez partnerów rynku pracy.

Znaczną grupę stanowiły osoby, które oczekiwały konkretnych informacji o usługach i instrumentach rynku pracy realizowanych w PUP w Opolu w minionym roku (zasady i terminy realizacji).

Osobom nie posiadającym umiejętności obsługi komputera lub dostępu do komputera i Internetu, pomagano w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych oraz wysyłaniu aplikacji do pracodawców.

➤ **Grupową informacją zawodową** objęto w ramach **34 spotkań 434 osoby** (w tym 131 osób niezarejestrowanych w PUP):

- **6 zajęć** pn. „*Informacja inspiracją do działania*” zrealizowano dla **37 osób**, które potrzebowały informacji istotnych do zaplanowania wejścia lub powrotu na rynek pracy, tj. o sytuacji na lokalnym rynku pracy, zakresie usług świadczonych przez urząd pracy i partnerów rynku pracy na rzecz osób poszukujących zatrudnienia, zasadach planowania kariery zawodowej i poszukiwania pracy. Udział w zajęciach przyczynił się do bardziej świadomego planowania aktywności zawodowej, a także ustaleń dokonywanych z doradcami klienta w ramach Indywidualnych Planów Działań,
- **19 spotkań** przeznaczono dla osób zamierzających podjąć samozatrudnienie. W ich trakcie wyjaśniano procedurę ubiegania się o dotację na założenie działalności gospodarczej z Funduszu Pracy (10 zajęć dla **114 osób**), a także w ramach projektu pn. „*TWÓJ BIZNES – TWOJA PRACA 2*”, RPO WO 2014-2020 Działanie 7.3, który realizowany jest przez PUP Opole w latach 2019/2020 (9 zajęć dla **156 osób**). W 5 spotkaniach dodatkowo brali udział pracownicy Głównego Punktu Informacji o Funduszach Europejskich Urzędu Marszałkowskiego w Opolu oraz przedstawiciele Polskiej Fundacji Przedsiębiorczości, aby zaprezentować informacje o innych źródłach pozyskiwania funduszy na uruchomienie działalności gospodarczej (RPO WO, PROW, Pierwszy Biznes - Wsparcie w starcie II, inicjatywa "Dobry Pomysł" oraz mikropożyczki FRŚ i PFP),
- **1 zajęcie** zrealizowano dla **8 osób** z orzeczonym stopniem niepełnosprawności. Dotyczyły one możliwości podjęcia zatrudnienia na Poczcie Polskiej w ramach realizacji wspólnego projektu aktywizacyjnego: Fundacja Aktywizacja – Poczta Polska,
- **4 zajęcia**, w których uczestniczyło **66 pracodawców** zainteresowanych poznaniem szczegółowych zasad ubiegania się o środki KFS na kształcenie ustawiczne,
- **2 zajęcia** dla **8 pracodawców** zamierzających ubiegać się o refundację kosztów wyposażenie/doposażenia utworzonych dla osób bezrobotnych stanowisk pracy.
- **1 spotkanie** dla **20 pracowników** likwidowanego zakładu pracy (ZODIM Spółdzielnia Pracy w Opolu) – o zasadach rejestracji w urzędzie pracy oraz usługach, i instrumentach rynku pracy,
- **1 spotkanie** dla **25 studentów** Politechniki Opolskiej – o formach wsparcia urzędu pracy przeznaczonych dla osób młodych (do 30 roku życia).

➤ **Współorganizacja Targów Pracy**

Pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Opolu prezentowali usługi urzędu oraz oferty pracy podczas **8 imprez**:

- **XI Akademickich Targów Pracy i Edukacji** zorganizowanych w dniu 20.03.2019 r. przez Politechnikę Opolską,
- **X Gieldy Pracy na Uniwersytecie Opolskim** w dniu 12.04.2019 r.,
- **II Piknik Ekologiczny** w dniu 01.06.2019 r.,
- **Opolskiego Forum Zawodowego** w dniu 10.10.2019 r.,
- **Wirtualnego Przystanku Kariera** w dniach 14-25.10.2019 r.,

oraz współorganizowali:

- „Festiwal Kariery. Zdrowa Kariera przed Tobą” w dniu 22.05.2019 r.,
- **Ogólnopolski Tydzień Kariery**, którego hasło przewodnie brzmiało „Pasja, profesja, powołanie” w dniach 21-25.10.2019 r.,
- Targi Pracy podczas konferencji „**Aktywizacja Zawodowa osób niepełnosprawnych**” w dniu 5 września 2019 r.

❖ **Szkolenia**

Szkolenie to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy, finansowane ze środków Funduszu Pracy, przez PUP w Opolu w roku 2019, realizowane były:

- w ramach **szkoleń grupowych, organizowanych z inicjatywy urzędu,**
- w ramach **szkoleń indywidualnych organizowanych na wniosek bezrobotnego,** jeżeli uzasadnił on celowość wnioskowanego szkolenia, w tym w szczególności dla bezrobotnych posiadających pisemną gwarancję zatrudnienia od przyszłego pracodawcy.

W ramach szkoleń grupowych w 2019 r. zrealizowane zostały dwa szkolenia, ogółem dla **230 bezrobotnych**, w tym: kurs ABC przedsiębiorczości dla **170 bezrobotnych**, którym przyznane zostały jednorazowo środki FP na podjęcie działalności gospodarczej i kurs ABC przedsiębiorczości z elementami doradztwa biznesowego dla **60 bezrobotnych** - uczestników projektu TWÓJ BIZNES – TWOJA PRACA 2, realizowanego przez Miasto Opole/ Powiatowy Urząd Pracy w Opolu w ramach RPO WO 2014-2020, Działanie 7.3 *Zakładanie działalności gospodarczej*.

W ramach szkoleń indywidualnych, wniosek o skierowanie na szkolenie wskazane przez bezrobotnego złożyło w 2019 r. **136 bezrobotnych**. **114 wniosków** zostało rozpatrzonych pozytywnie. Skierowanych na szkolenie zostało **105 bezrobotnych**, w tym 98 bezrobotnych w ramach RPO WO 2014-2020, Działanie 7.1 *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP*.

Wśród szkoleń realizowanych w trybie indywidualnym przeważały szkolenia z zakresu:

- transportu: kursy prawa jazdy kat. C, C+E, D, świadectwa kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, przewozu materiałów niebezpiecznych, szkolenia okresowe;
- branży budowlanej: kursy na operatorów koparek, operatorów podestów ruchomych przejezdnych kat. I, operatorów walców drogowych;
- wybranych metod spawalniczych;
- zawodowe typu: księgowość, kadry i płace, treser psów, na opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, opiekun osób starszych i niepełnosprawnych, kursy na operatorów maszyn sterowanych numerycznie, tj. operator - programista CNC;
- kosmetyczne: kursy stosowanych technik wykonywania, przedłużania i pielęgnacji rzęs.

Ogółem w 2019 r. na szkolenia skierowanych zostało **335 bezrobotnych**, w tym **183 osoby zamieszkałe w Opolu i 152 osoby mieszkające na terenie powiatu opolskiego**.

Dodatkowo w roku 2019 r. wniosek o skierowanie na szkolenie wskazane przez poszukującego pracy, finansowane ze środków FP złożyło **5 osób powyżej 45 roku życia**. 4 wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie, a **3 poszukujących pracy z Opola i 1 z powiatu opolskiego zostali skierowani na wnioskowane szkolenie**.

Wszystkie szkolenia realizowane przez PUP w Opolu w 2019 r. zakończyły się do 31.12.2019 r.

❖ *Bony szkoleniowe*

Bon szkoleniowy to jeden z instrumentów wspierających aktywizację bezrobotnych do 30 roku życia. Wsparcie w postaci bonu szkoleniowego przyznawane jest na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia w celu sfinansowania kosztów wybranego przez bezrobotnego szkolenia. Maksymalna wartość bonu wynosi 200% przeciętnego wynagrodzenia.

Wniosek o przyznanie bonu szkoleniowego złożyło w 2019 roku **59 bezrobotnych do 30 roku życia**. Pozytywnie rozpatrzone zostały **53 wnioski**. Wydane zostały **53 bony szkoleniowe**.

Na szkolenia finansowane ze środków Funduszu Pracy, realizowane w 2019 r. przez PUP w Opolu w ramach bonów szkoleniowych skierowanych zostało **51 bezrobotnych do 30 roku życia, w tym 20 osób z Opola i 31 osób z powiatu opolskiego**.

Wśród szkoleń realizowanych w ramach bonów szkoleniowych w roku 2019 przeważały, podobnie jak w latach poprzednich kursy z zakresu:

- transportu: kursy prawa jazdy kat. B+E, C, C+E, D, świadectwa kwalifikacji wstępnej przyspieszonej, instruktorów nauki jazdy, przewozu materiałów niebezpiecznych oraz wartości pieniężnych;
- branży budowlanej: operatorzy sprzętu ciężkiego;
- wybranych metod spawalniczych;
- zawodowe typu: księgowość, kadry i płace, opiekun/ka w żłobku lub klubie dziecięcym, szkolenia dla kosmetyczek.

Do 31.12.2019 r. udział w szkoleniach realizowanych w ramach bonów szkoleniowych zakończyło **49 bezrobotnych do 30 roku życia**. 2 bezrobotnych kontynuuje szkolenie w roku 2020.

❖ *Studia podyplomowe*

W roku 2019, wniosek o sfinansowanie ze środków Funduszu Pracy kosztów 38 studiów podyplomowych złożyło **37 osób: 35 bezrobotnych i 2 osoby poszukujące pracy powyżej 45 roku życia**.

Pozytywnie rozpatrzonych zostało **35 wniosków** złożonych przez **34 osoby** (1 bezrobotny wnioskował o sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych na dwóch różnych kierunkach, realizowanych w różnym czasie).

Umowę o sfinansowanie kosztów 35 studiów podyplomowych zawarto ogółem z **34 osobami**, w tym z:

- **32 bezrobotnymi: 22 osobami z Opola i 10 z powiatu opolskiego,**
- **2 osobami poszukującymi pracy powyżej 45 roku życia: 1 z Opola i 1 z powiatu opolskiego.**

Do 31.12.2019 r. naukę w ramach studiów podyplomowych zakończyło 2 bezrobotnych, w tym osoba, która otrzymała dofinansowanie na dwóch kierunkach.

W roku 2020 naukę kontynuują 33 osoby, w tym 31 bezrobotnych (w tym osoba, która otrzymała dofinansowanie na dwóch kierunkach) i 2 osoby poszukujące pracy powyżej 45 roku życia.

❖ *Finansowanie kosztów egzaminów i licencji*

W roku 2019 wniosek o sfinansowanie ze środków Funduszu Pracy kosztów egzaminu umożliwiającego uzyskanie określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych złożyło 2 bezrobotnych z Opola. Oba wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

Do 31.12.2019 r. 1 bezrobotny w wyniku zdanego pozytywnie egzaminu uzyskał tytuł mistrzowski w zawodzie cieśla. Drugi bezrobotny przystąpił do egzaminu dla tłumacza przysięgłego języka ukraińskiego i do końca 2019 r. zdał pozytywnie egzamin pisemny. W lutym 2020 r. przystąpi do drugiej części egzaminu – ustnej.

❖ *Staże*

Staż to nabywanie przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Z tego powodu ta forma aktywizacji bezrobotnych budzi od lat największe zainteresowanie pracodawców, zarówno tych z sektora publicznego jak i prywatnego.

W roku 2019 r. do PUP w Opolu wpłynęło od **622** organizatorów stażu **847 wniosków** o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu finansowanego ze środków Funduszu Pracy, dla **1 066** bezrobotnych.

Pozytywnie rozpatrzono **769 wniosków** o organizację stażu dla **976** bezrobotnych. **64** wnioski zostały rozpatrzone negatywnie, głównie z uwagi na brak ze strony organizatorów stażu deklaracji zatrudnienia bezrobotnego po odbyciu stażu, posiadania doświadczenia zawodowego tożsamego z programem stażu przez kandydatów wskazanych przez organizatora stażu lub uchybienia formalne we wnioskach. **14** wniosków pozostało bez rozpatrzenia z uwagi na fakt wycofania się organizatorów stażu z deklaracji zorganizowania stażu dla bezrobotnego.

Do 31.12.2019 r. zawartych zostało **776 umów** i **26 porozumień** (z Urzędem Miasta Opola) z organizatorami stażu o organizację stażu dla **802** bezrobotnych. Dodatkowo **12** bezrobotnych (tyle samo co w roku 2018 r.) skierowanych zostało do odbycia stażu w PUP w Opolu.

Ogółem w roku 2019 spośród 814 bezrobotnych skierowanych do odbycia stażu 428 osób stanowili mieszkańcy miasta Opola, a 386 osób zamieszkiwało na terenie powiatu opolskiego.

Z ogółu 814 bezrobotnych skierowanych do odbycia stażu w roku 2019:

- **312 bezrobotnych do 30 roku życia** (159 osób z Opola i 153 osoby z powiatu opolskiego) odbywało staż realizowany w ramach *PO WER 2014 – 2020, Działanie 1.1 – Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy*,
- **350 bezrobotnych powyżej 30 roku życia** (197 osób z Opola i 153 osoby z powiatu opolskiego) odbywało staż realizowany w ramach *RPO WO 2014-2020, Działanie 7.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP*,

- **152 bezrobotnych** (72 osoby z Opola i 80 osób z powiatu opolskiego) odbywało staż finansowany ze środków Funduszu Pracy pochodzących z tzw. algorytmu.

Analizując strukturę osób bezrobotnych skierowanych do odbycia stażu w roku 2019, wyraźnie widać że:

- podobnie jak w latach ubiegłych wśród bezrobotnych skierowanych do odbycia stażu przeważały **kobiety**; w roku 2019 stanowiły **73,1% (595 kobiet)** ogółu bezrobotnych skierowanych do odbycia stażu,
- **bezrobotni do 30 roku życia** stanowili **54,4 % (410 osób)** ogółu skierowanych na staż,
- **bezrobotni powyżej 50 roku życia** skierowani do odbycia stażu stanowi jedynie **8,9% (82 bezrobotnych)**,
- **długotrwale bezrobotni** stanowili **32,1% (261 osób)** ogółu bezrobotnych skierowanych do odbycia stażu.

Do 31.12.2019 r. z **814** bezrobotnych skierowanych w roku 2019 do odbycia stażu, odbywanie stażu z godnie z przygotowanym programem zakończyło **487** bezrobotnych, **124** podjęło zatrudnienie w trakcie odbywania stażu, **76** bezrobotnych przerwało odbywanie stażu, **127** bezrobotnych kontynuuje odbywanie stażu w roku 2020.

Oprócz wyżej opisanych działań, finansowanych ze środków Funduszu Pracy w roku 2019 **urząd skierował do odbycia stażu finansowanego ze środków PFRON 3 osoby (2 z Opola i 1 z powiatu opolskiego)** poszukujące pracy, posiadające orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, niepozostające w zatrudnieniu.

Do 31.12.2019 r. odbywanie stażu finansowanego ze środków PFRON **zakończyły 2 osoby, 1 kontynuuje odbywanie stażu w roku 2020.**

❖ *Prace interwencyjne*

Prace interwencyjne to jeden z instrumentów wspierających aktywizację bezrobotnych. Oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, który otrzymuje z urzędu pracy refundację części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne jakie ponosi w związku z zatrudnieniem osoby bezrobotnej.

W roku 2019 złożonych zostało przez **62 pracodawców, 71 wniosków** o organizację **71 miejsc pracy** w ramach prac interwencyjnych. Pozytywnie rozpatrzonych zostało **69 wniosków na 69 miejsc pracy.**

W okresie sprawozdawczym zawarte zostały z pracodawcami **63 umowy na 63 stanowiska pracy**, w tym **51 umów** w ramach RPO WO 2014-2020, Działanie 7.1 *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP.*

Po zawarciu umów **15 pracodawców zrezygnowało z realizacji umowy**, w tym **14 umów** zawartych w ramach RPO WO 2014-2020, Działanie 7.1 *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP.*

Ogółem zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych w roku 2019 podjęło 57 bezrobotnych: 28 osób z Opola i 29 osób z powiatu opolskiego, w tym: **40 bezrobotnych: 21 z Opola i 19 z powiatu opolskiego** w ramach RPO WO 2014-2020, Działanie 7.1 *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP.*

Wśród subsydiowanych miejsc pracy przewagę stanowiły stanowiska dla pracowników o konkretnych umiejętnościach zawodowych np. fryzjer, kosmetyczka, monter instalacji, stolarz, kierowca, sprzedawca.

Niewiele stanowisk pracy przeznaczonych było dla tzw. pracowników umysłowych. Te subsydiowane to doradca klienta, księgowa, pracownik biurowy, inspektor, kasjer bankowy, specjalista ds. kontroli zewnętrznej, zastępca kierownika. Do stanowisk nie wymagających większych kwalifikacji i umiejętności należały m.in. pomocnik budowlany, pomoc kuchenna.

Do 31.12.2019 r. z **57 bezrobotnych**, którzy podjęli w 2019 r. pracę w ramach prac interwencyjnych **11 osób zakończyło pracę, 8 osób przerwało zatrudnienie, 38 kontynuuje pracę w roku 2020.**

❖ *Roboty publiczne*

Roboty publiczne oznaczają zatrudnienie bezrobotnego przy wykonywaniu prac organizowanych przez powiaty – z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy, gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

W **2019 r.** do PUP w Opolu, od **16 organizatorów** robót publicznych, wpłynęły **54 wnioski** o organizację **76 miejsc pracy** w ramach robót publicznych finansowanych ze środków Funduszu Pracy. Pozytywnie rozpatrzone zostały **54 wnioski** na **74 miejsca** pracy.

Ostatecznie w 2019 r. realizacja robót publicznych przebiegała w oparciu o:

- **11 porozumień** zawartych z Urzędem Miasta Opole w sprawie realizacji robót publicznych w UM Opole i jednostkach podległych gminie Opole, łącznie na **12 miejsc** pracy,
- **40 umów** zawartych z pracodawcami – organizatorami robót publicznych, łącznie na **53 miejsca** pracy.

Łącznie w ramach zawartych w roku 2019 porozumień i umów, na 65 subsydiowanych miejscach pracy zatrudnionych zostało **68 osób bezrobotnych**, w tym **18 osób z Opola** i **50 osób z powiatu opolskiego**.

Najczęściej osoby podejmujące pracę w ramach robót publicznych zatrudniane były na stanowisku robotnika gospodarczego, asystenta nauczyciela, pracownika biurowego, pomocy kuchennej, opiekuna osób zależnych.

Do 31.12.2019 r. pracę w ramach robót publicznych **zakończyły 53 osoby, 6 osób przerwało pracę, 9 osób kontynuuje zatrudnienie** w roku 2020.

❖ *Środki na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnego*

Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa to instrument rynku pracy wspierający podstawowe usługi rynku pracy.

W roku 2019 odbyło się **6 naborów** wniosków bezrobotnych o przyznanie jednorazowo środków Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej. Ogółem w ramach wszystkich naborów **złożonych zostało 226 wniosków o przyznanie dotacji.**

Złożone wnioski poddane zostały ocenie, dokonanej przez komisję powołaną przez dyrektora PUP w Opolu. Łącznie dokonano 678 ocen merytorycznych.

Dofinansowanie przyznano **184 bezrobotnym**, przy czym **1 bezrobotny**, po podpisaniu umowy, zrezygnował z przyznanego dofinansowania. Ostatecznie **dotację wypłacono 183 bezrobotnym (91 bezrobotnym z Opola i 92 bezrobotnym z powiatu opolskiego)** w tym:

- **56 bezrobotnym do 30 roku życia** (32 osobom z Opola i 24 osobom z powiatu opolskiego) w ramach *PO WER 2014 – 2020, Działanie 1.1 – Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy*,
- **107 bezrobotnym od 30 roku życia** (55 osobom z Opola i 52 osobom z powiatu opolskiego) w ramach *RPO WO 2014-2020, Działanie 7.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP*,
- **10 bezrobotnym do 30 roku życia** z powiatu opolskiego w ramach *programu aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych zamieszkujących na wsi*, finansowanego ze środków FP pochodzących z rezerwy MRPiPS,
- **10 bezrobotnym** (4 osobom z Opola i 6 osobom z powiatu opolskiego) w ramach dotacji przyznanych ze środków FP pochodzących z tzw. algorytmu.

W roku 2019 bezrobotni ubiegali się, podobnie jak w latach poprzednich, przede wszystkim o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie usług budowlano-wykończeniowych, kosmetycznych, fryzjerskich, instalatorskich, prawnych, naprawy i konserwacji pojazdów samochodowych, informatyczno-projektowych, krawieckich.

Do 31.12.2019 r. działalność gospodarczą podjęło **172 bezrobotnych, w tym 85 osób z Opola i 87 osób z powiatu opolskiego**. Dodatkowo w roku 2019, **2 bezrobotnych z Opola i 1 bezrobotny z powiatu opolskiego**, złożyli wniosek o przyznanie środków z PFRON na podjęcie działalności gospodarczej. Wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Zawarte zostały **3 umowy**. Osoby te podjęły działalność gospodarczą w okresie sprawozdawczym.

❖ **Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego**

Dofinansowanie wyposażenia miejsca pracy to instrument rynku pracy wspierający podstawowe usługi rynku pracy.

W roku 2019 refundacja ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego realizowana było wyłącznie w ramach *RPO WO 2014-2020, Działanie 7.1 Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP*.

Ogółem w ramach projektu złożonych zostało przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą **107 wniosków** o przyznanie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia **122 stanowisk pracy** dla skierowanego bezrobotnego. Złożone wnioski poddane zostały ocenie, dokonanej przez komisję powołaną przez dyrektora PUP w Opolu. Łącznie dokonano 366 ocen merytorycznych.

Dofinansowanie przyznane zostało dla **79 wniosków** dotyczących **82 stanowisk pracy**, jednakże 3 pracodawców zrezygnowało z przyznanego dofinansowania.

Zawartych zostało **76 umów** o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia **79 stanowisk pracy**. 3 pracodawców, już po zawarciu umowy, zrezygnowało z przyznanej refundacji.

Ostatecznie w roku 2019 PUP w Opolu zrefundował koszty wyposażenia lub doposażenia 76 stanowisk pracy dla bezrobotnych.

Najwięcej stanowisk pracy wyposażono dla szeroko rozumianych operatorów maszyn i urządzeń, pracowników branży budowlanej, pracowników administracyjno-biurowych, pracowników wykonujących obowiązki związane z obróbką drewna i metali, pracowników branży gastronomicznej i usług osobistych.

Do końca grudnia 2019 r., zatrudnienie na **76** wyposażonych lub doposażonych w roku 2019 stanowiskach pracy, podjęło **82 bezrobotnych** (w tym 6 skierowanych powtórnie dane stanowisko pracy): **31 bezrobotnych z Opola i 51 bezrobotnych z powiatu opolskiego.**

Ponadto w 2019 r. do zatrudnienia na wyposażone lub doposażone stanowiska pracy w latach poprzednich, skierowanych zostało **21 bezrobotnych**, w tym **11 bezrobotnych z Opola i 10 z powiatu opolskiego.**

Ogółem w roku 2019 pracę na stanowiskach pracy wyposażonych lub doposażonych ze środków Funduszu Pracy podjęło **103 bezrobotnych skierowanych przez PUP w Opolu.**

❖ *Prace społecznie użyteczne*

Prace społecznie użyteczne oznaczają wykonywanie przez osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku, korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, wskazane przez ośrodki pomocy społecznej z poszczególnych gmin powiatu opolskiego i miasta Opola, prostych prac na rzecz społeczności lokalnej, na terenie gminy w której mieszkają, nie więcej niż 10 godzin tygodniowo i nie więcej niż 40 w miesiącu.

W 2019 roku zawarto **12 porozumień z gminami** – Dąbrowa, Prószków, Dobrzeń Wielki, Turawa, Murów, Popielów, Komprachcice, Ozimek, Niemodlin, Łubniany, Tułowice, Dąbrowa (asystenci osób niepełnosprawnych) o organizację prac społecznie użytecznych oraz **1 porozumienie** z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Opolu.

Do wykonywania prac społecznie użytecznych w roku 2019 skierowanych zostało ogółem **139 osób bezrobotnych** w tym **46 osób z Opola i 93 osoby z powiatu opolskiego**, przy czym większość osób, które wykonywały prace społecznie użyteczne w roku 2019 była kierowana do ich wykonywania w okresie sprawozdawczym parokrotnie, stąd liczba skierowań, wydanych bezrobotnym, do wykonywania prac społecznie użytecznych w 2019 wyniosła ogółem **680**, w tym **182 skierowania** dla bezrobotnych z Opola i **498 skierowań** dla bezrobotnych z powiatu opolskiego.

Do dnia 31.12.2019 roku wykonywanie prac społecznie użytecznych **zakończyło 113 bezrobotnych, 26 osób** przerwało udział w programie.

❖ *Zwrot kosztów przejazdu do pracy, na staż, do pracodawcy lub na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego*

Finansowanie kosztów przejazdu do miejsca pracy, odbywania stażu lub odbywania zajęć w zakresie poradnictwa zawodowego w związku ze skierowaniem przez powiatowy urząd pracy, to instrument rynku pracy wspierający podstawowe usługi rynku pracy.

Ogółem w roku 2019 zwrot kosztów przejazdu do pracy, na staż i zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego otrzymało łącznie **315 bezrobotnych: 51 osób z Opola i 264 osoby z powiatu opolskiego**, w tym:

- **295 bezrobotnych: 51** bezrobotnych z Opola i **244** bezrobotnych otrzymało zwrot kosztów przejazdu na staż,
- **3 bezrobotnych** z powiatu opolskiego otrzymało zwrot kosztów przejazdu na zajęcia z zakresu poradnictwa zawodowego,
- **17 osób** z powiatu opolskiego otrzymało zwrot kosztów przejazdu do pracy, podjętej na podstawie skierowania do pracy wydanego PUP w Opolu.

Do 31.12.2019 r. **259** osób zakończyło pobieranie zwrotu kosztów przejazdu. **56 osób (45 bezrobotnych** odbywających staż i **11** osób które pracują) kontynuuje pobieranie zwrotu kosztów przejazdu w roku 2020.

❖ *Refundacja wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenie społeczne bezrobotnych do 30 roku życia*

Zgodnie z art. 150f ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy od 1 stycznia 2016 r. pracodawcy oraz przedsiębiorcy mogą skorzystać z nowego instrumentu, w ramach którego mogą ubiegać się o refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne za zatrudnionych bezrobotnych do 30 roku życia. Instrument skierowany jest do bezrobotnych do 30 roku życia i ma na celu wsparcie ich w podjęciu zatrudnienia.

W roku 2019 PUP w Opolu, w ramach wyżej opisanego instrumentu, podejmował jedynie działania mające na celu umożliwienie wywiązania się przez pracodawców i przedsiębiorców z warunków umowy zawartej z urzędem, dotyczących utrzymania refundowanego stanowiska pracy przez okres 24 miesięcy.

W tym celu, w roku 2019, na subsydiowane w okresie realizacji instrumentu stanowiska pracy, skierowanych zostało **26 bezrobotnych do 30 roku życia: 10 bezrobotnych z Opola i 16 z powiatu opolskiego**, w tym:

- na umowy zawarte z pracodawcami w 2016 roku **2 bezrobotnych z powiatu opolskiego**,
- na umowy zawarte z pracodawcami w 2017 roku **24 bezrobotnych: 10 z Opola i 14 z powiatu opolskiego**.

❖ *Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia*

Dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego 50+ to jeden z instrumentów wspierających aktywizację bezrobotnych powyżej 50 roku życia. Głównym celem dofinansowania pracodawcy wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia jest zachęcenie pracodawców do zatrudniania bezrobotnych w tej grupie wiekowej.

W roku 2019 do PUP w Opolu wpłynęło **49 wniosków** o zawarcie umowy o dofinansowanie ze środków Funduszu Pracy wynagrodzenia zatrudnionych bezrobotnych którzy ukończyli 50 rok życia. Pozytywnie rozpatrzone zostały **42 wnioski**. Do 31.12.2019 r. zawarto z pracodawcami **33 umowy na 33 stanowiska pracy**.

Ogółem w roku 2019 zatrudnienie na subsydiowanych miejscach pracy podjęło **33 bezrobotnych powyżej 50 roku życia** w tym **14 osób z Opola i 19 osób z powiatu opolskiego**.

Do 31.12.2019 r. z 33 bezrobotnych powyżej 50 roku życia, którzy podjęli subsydiowane zatrudnienie w okresie sprawozdawczym, **pracę przerwały 2 osoby, 29 osób kontynuuje zatrudnienie w roku 2020**.

❖ *Bony na zasiedlenie*

Bon na zasiedlenie stanowi dla bezrobotnego do 30 roku życia gwarancję przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania.

W roku 2019 wniosek o przyznanie bonu na zasiedlenie złożyło 68 bezrobotnych do **30 roku życia. Pozytywnie rozpatrzono 61 wniosków**, przy czym 3 bezrobotnych zrezygnowało z możliwości otrzymania bonu.

Ostatecznie zawarto **58 umów** o przyznanie ze środków Funduszu Pracy bonu na zasiedlenie z **58 bezrobotnymi do 30 roku życia, w tym; z 40 osobami z Opola i 18 z powiatu opolskiego**.

Do 31.12.2019 r., po otrzymaniu bonu na zasiedlenie:

- zatrudnienie podjęło **47 bezrobotnych do 30 roku życia (32 osoby z Opola i 15 z powiatu opolskiego)**,
- działalność gospodarczą rozpoczęło **3 bezrobotnych do 30 roku życia (2 osoby z Opola i 1 z powiatu opolskiego)**.

❖ *Bon zatrudnieniowy*

Bon zatrudnieniowy stanowi gwarancję zrefundowania pracodawcy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu urząd pracy przyznał bon. Celem tego instrumentu aktywizacyjnego jest zachęcenie bezrobotnych do 30 roku życia do samodzielnego podejmowania działań zmierzających do uzyskania zatrudnienia.

W roku 2019 wniosek o przyznanie bonu zatrudnieniowego złożyło **101 bezrobotnych do 30 roku życia**. Wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

Do 31.12.2019 r. **97 bezrobotnych do 30 roku życia odebrało przyznany im bon zatrudnieniowy**, jednakże **17 bezrobotnych zrezygnowało z możliwości podjęcia zatrudnienia w ramach bonu zatrudnieniowego**.

Zawarto z pracodawcami **80 umów** o refundację, w ramach których **zatrudnienie podjęło 80 bezrobotnych do 30 roku życia, w tym: 30 osób z Opola i 50 osób z powiatu opolskiego**.

Do 31.12.2019 r. z **80 bezrobotnych do 30 roku życia**, którzy podjęli w roku 2019 zatrudnienie w ramach bonu zatrudnieniowego, pracę przerwało **8 osób, 72 osoby kontynuują zatrudnienie w roku 2020**.

❖ *Stypendium z tytułu podjęcia dalszej nauki*

W 2019 r. wsparcie w postaci tej formy nie było realizowane.

❖ *Zwrot kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7*

Ogółem w roku 2019 zwrot kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 otrzymało **36 bezrobotnych skierowanych do odbycia stażu**, w tym 6 bezrobotnych z Opola i 30 z powiatu opolskiego

Do 31.12.2019 r. **26 bezrobotnych** zakończyło pobieranie zwrotu kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 z powodu zakończenia odbywania stażu, **10 osób** kontynuuje pobieranie zwrotu kosztów opieki nad dzieckiem do lat 7 w roku 2020.

V. Projekty realizowane w ramach dodatkowo pozyskanych środków FP i EFS

❖ *Projekty finansowane ze środków FP z Rezerwy MRPiPS*

W 2019 roku Powiatowy Urząd Pracy w Opolu wnioskował raz do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, w ramach ogłaszanych przez ministra naborów, o przyznanie środków rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.

W 2019 roku w ramach złożonego wniosku pozyskano dodatkowo 200 000,00 zł. przeznaczonych na aktywizację osób zamieszkujących na wsi.

❖ *Projekty finansowane ze środków EFS*

➤ **Projekty pozakonkursowe:**

1. OPRACOWANIE WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU PO WER 1.1.1 PN. „AKTYWIZACJA OSÓB MŁODYCH POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY W MIEŚCIE OPOLU I POWIECIE OPOLSKIM (V)” NA 2019 ROK

W dniu 30 października 2018 roku złożono w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Opolu wniosek o dofinansowanie projektu pozakonkursowego w ramach PO WER Poddziałanie 1.1.1 - *Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego* pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w mieście Opolu i powiecie opolskim (V)”, którego treść i wskaźniki w wyniku ewaluacji projektu były czterokrotnie zmieniane celem prawidłowej realizacji ww. projektu.

Głównym celem projektu było udzielenie możliwie pełnego wsparcia poprzez działania wspierające i promujące zatrudnienie, służące podniesieniu aktywności zawodowej i zdolności do zatrudnienia osób młodych w wieku 18-29 lat, pozostających bez pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu jako bezrobotne, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), a w szczególności do osób długotrwale bezrobotnych oraz osób niepełnosprawnych.

2. OPRACOWANIE WNIOSKU O DOFINANSOWANIE PROJEKTU RPO WO 7.1 PN. „AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH, W TYM ZWŁASZCZA ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W SZCZEGÓLNIIE TRUDNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY W MIEŚCIE OPOLU I POWIECIE OPOLSKIM (V)” NA 2019 ROK

W dniu 14 listopada 2018 roku złożono w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Opolu wniosek o dofinansowanie projektu pozakonkursowego w ramach RPO WO Działanie

7.1 - Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy realizowana przez PUP pn. „Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych, w tym zwłaszcza znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w mieście Opolu i powiecie opolskim (V)”, którego treść i wskaźniki w wyniku ewaluacji projektu były czterokrotnie zmieniane celem prawidłowej realizacji ww. projektu.

Głównym celem projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych od 30 roku życia, pozostających bez pracy, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Opolu jako bezrobotne, w tym zwłaszcza osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy w mieście Opolu i powiecie opolskim przez udzielenie możliwie pełnego wsparcia poprzez działania wspierające i promujące zatrudnienie.

► Projekty konkursowe:

3. Projekt „TWÓJ BIZNES – TWOJA PRACA 2”.

W roku 2019 rozpoczęto realizację projektu konkursowego pn. TWÓJ BIZNES – TWOJA PRACA 2. Projekt realizowany jest w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej VII *Konkurencyjny Rynek Pracy, Działania 7.3 Zakładanie działalności gospodarczej*. Projekt realizowany jest w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Promocja Przedsiębiorczości” w Opolu. Wartość projektu wynosi 2 578 734,70 zł.

W roku 2019 w ramach projektu:

- przeprowadzono nabór i dokonano oceny formalnej **77 Formularzy rekrutacyjnych** od **77 Kandydatów do projektu**,
- przeprowadzono ze **76 Kandydatami do projektu** rozmowy doradcze połączone z przeprowadzeniem testów psychologicznych badających predyspozycje Kandydatów do prowadzenia działalności gospodarczej,
- dokonano oceny merytorycznej **76 Formularzy rekrutacyjnych**,
- objęto wsparciem szkoleniowo – doradczym **60 Uczestników projektu**,
- przeprowadzono nabór i dokonano oceny formalnej i merytorycznej **59 Wniosków o przyznanie dotacji wraz z Biznesplanami**,
- zawarto **52 Umowy na otrzymanie dotacji** z 52 Uczestnikami projektu,
- **wypłacono zaliczki 52 dotacji**,
- przeprowadzono nabór i dokonano oceny formalnej i merytorycznej **46 Wniosków o przyznanie podstawowego wsparcia pomostowego** złożonych przez 46 Uczestników projektu, którzy otrzymali dotację,
- zawarto **46 Umów na otrzymanie podstawowego wsparcia pomostowego**,
- przeprowadzono nabór i dokonano oceny formalnej i merytorycznej **41 Wniosków o przyznanie przedłużonego wsparcia pomostowego** złożonych przez 41 Uczestników projektu,
- przeprowadzono **29 kontroli** prawidłowości wydatkowania środków finansowych przeznaczonych na rozwój przedsiębiorczości, uzyskanych w ramach dotacji.

- złożono 4 wnioski o płatność do Instytucji Pośredniczącej – WUP w Opolu.

VI. WYDATKI Z TYTUŁU FINANSOWANIA PROGRAMÓW NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJĘ ZAWODOWĄ

❖ Fundusz pracy

Łączna kwota środków Funduszu Pracy jakimi dysponował w 2019 r. PUP w Opolu (środki Funduszu Pracy limitowane + nielimitowane) wyniosła **25 090 883,42 zł.**

➤ Środki funduszu pracy limitowane

- Limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych w 2019 r. na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniósł **13 219 700,00 zł.**
- Limit środków Funduszu Pracy w formie Krajowego Funduszu Szkoleniowego przeznaczonego w 2019 r. na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców wyniósł **1 910 500,00 zł.**
- Limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych w 2019 r. na finansowanie innych fakultatywnych zadań wyniósł **1 078 000,00 zł.**

1. Wydatki na programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej

Podstawą działania w zakresie wydatkowania środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej są decyzje finansowe Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz pozytywnie zaopiniowane przez Powiatową Radę Rynku Pracy „Przeznaczenie środków Funduszu Pracy będących w dyspozycji Prezydenta Miasta Opole”.

Limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej przez Powiatowym Urząd Pracy w Opolu wyniósł w 2019 r. **13 219 700,00 zł** w tym:

▶ środki przyznane:

- **13 019 700,00 zł** – środki Funduszu Pracy ustalone zgodnie z podziałem dokonany przez Marszałka Województwa Opolskiego tj. zgodnie z algorytmem ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie (decyzja MRPiPS z dnia 9 kwietnia 2019 r.) z tego:
 - **3 536 900,82 zł** - środki przeznaczone na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową;
 - **3 109 929,18 zł** - środki przeznaczone na realizację Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego;

- **6 372 870,00 zł** - środki przeznaczone na realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego;
- ▶ **środki pozyskane** przez PUP w Opolu na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizację zawodową:
 - **200 000,00 zł** - środki Funduszu Pracy pochodzące z rezerwy Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przeznaczone na realizację programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zamieszkujących na wsi (decyzja MRPiPS z dnia 27 maja 2019 r.);

Wykorzystanie przyznanego limitu i faktyczne wydatkowanie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie przez PUP w Opolu w 2019 r. programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniosło **13 212 298,33 zł** tj. **99,94 %** limitu.

Na wysoki poziom wykonania planu finansowego w zakresie finansowania aktywnych programów wpływ miało duże zaangażowanie pracowników urzędu realizujących poszczególne usługi i instrumenty rynku pracy oraz dobra współpraca z pracodawcami, bez których realizacja chociażby zatrudnienia subsydiowanego i staży w miejscu pracy nie byłaby możliwa.

2. Krajowy fundusz szkoleniowy

Limit środków Funduszu Pracy w formie Krajowego Funduszu Szkoleniowego na finansowanie przez Powiatowy Urząd Pracy w Opolu w 2019 r. działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców wyniósł **1 910 500,00 zł**, w tym:

- ▶ **1 560 000,00 zł** - **środki przyznane** z Funduszu Pracy w formie krajowego Funduszu szkoleniowego przeznaczone na finansowanie zadań określonych w art. 69a ust 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (decyzja MRPiPS z dnia 21 grudnia 2018 r.);
- ▶ **350 000,00 zł** – środki Funduszu Pracy w formie Krajowego Funduszu Szkoleniowego pochodzące z rezerwy KFS (decyzja MRPiPS z dnia 9 października 2019 r.) pozyskane przez PUP w Opolu na finansowanie działań na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców.

Wykorzystanie środków Funduszu Pracy w formie Krajowego Funduszu Szkoleniowego wyniosło w 2019 r. **1 077 993,59 zł** tj. **100,00%** limitu.

3. Wydatki fakultatywne

Limit środków Funduszu Pracy przeznaczonych na finansowanie innych fakultatywnych zadań przez PUP w Opolu w 2019 r., zgodnie z podziałem dokonany przez Marszałka Województwa Opolskiego, wynosił **1 078 000,00** – **środki przyznane zgodnie z Decyzją MRPiPS z dnia 9 kwietnia 2019 r.**

92 000,00 zł – dodatkowe środki Funduszu Pracy na finansowanie kosztów wprowadzania, rozwijania i eksploatacji systemu teleinformatycznego i technologii cyfrowych, służących realizacji zadań wynikających z ustawy - **środki przyznane zgodnie z Decyzją MRPiPS z dnia 25 czerwca 2019 r.**

Wykorzystanie przyznanego limitu i faktyczne wydatkowanie środków Funduszu Pracy wyniosło w 2019 r. **1 077 993,59 zł**, tj. **100,00 %** przyznanego limitu.

Główne wydatki w ramach otrzymanego limitu stanowiły:

- koszty obsługi, tj. koszty sądowe i egzekucyjne, koszty informowania o usługach organów zatrudnienia, koszty korespondencji i komunikacji z osobami bezrobotnymi, pracodawcami i organami rentowymi, zakup niezbędnych druków oraz koszty prowizji bankowych z tyt. wypłat zasiłków i innych świadczeń – 28,17 % wydatków,
- koszty szkolenia kadr – 16,68 % wydatków,
- dodatki do wynagrodzeń pracowników – 26,08 % wydatków,
- rozwój systemu informatycznego – 29,07 % wydatków.

W porównaniu do roku 2018 łączne wydatki fakultatywne za 2019 r. były wyższe o 9,42%.

➤ Środki funduszu pracy nielimitowane

Zgodnie z art. 109 ust. 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy środki Funduszu Pracy na wypłatę zasiłków i innych obligatoryjnych świadczeń są przekazywane samorządom powiatów do wysokości faktycznych potrzeb.

Wydatki na zasiłki dla bezrobotnych oraz inne świadczenia (dodatki aktywizacyjne) w 2019 r. wyniosły **8 882 683,42 zł** i były niższe o 9,42 p.p. w stosunku do 2018 r.

❖ Budżet

➤ Wydatki bieżące

Wielkość planu finansowego wydatków budżetowych na 2019 r. wynosiła **6 406 236 zł**, na który składały się środki z:

▶ Urzędu Miasta Opola	-	3 480 336,00 zł,
▶ Starostwa Powiatowego w Opolu	-	1 950 000,00 zł,
▶ MRPiPS 5%	-	663 100,00 zł,
▶ MRPiPS nagrody specjalne	-	312 800,00 zł,

Zrealizowano plan finansowy w wysokości **6 406 226,07 zł**, co stanowi **99,99%** wykonania.

Ponoszone wydatki wynikają z obsługi Urzędu (usługi bankowe, opłata RTV, opłata parkingowa, przegląd gaśnic) oraz doraźnych potrzeb (zmiana i wykonanie nowych pieczętek, opłaty pocztowe, usługi ślusarskie itp.). Pozostałe wydatki rzeczowe miały charakter stały (materiały biurowe, paliwo, środki czystości, prasa fachowa, energia, usługi komunalne itp.) i zależały tylko od aktualnego zużycia i cen.

Otrzymane środki w ramach planu finansowego wystarczały na prowadzenie bardzo oszczędnej gospodarki tj. utrzymanie budynków i niezbędne zakupy mające na celu bieżącą obsługę bezrobotnych.

➤ Składka zdrowotna

Środki na ten cel przekazywane są dla PUP w Opolu przez Wojewodę Opolskiego za pośrednictwem Urzędu Miasta Opola. Wydatki na ten cel mają charakter obligatoryjny (zgodnie z ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych za środków publicznych – Dz. U. z 2017 roku, poz. 1938 z późn. zm.). W roku 2019 wydatki z tego tytułu zamknęły się w kwocie **2 740 245,00 zł** i stanowiły **98,20%** przyznanego planu.

❖ PFRON

Zadania z zakresu zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych realizowane przez PUP w Opolu a finansowane ze środków PFRON określają przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511).

W 2019 roku limit środków PFRON przeznaczonych na finansowanie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych wyniósł łącznie **120 980,00 zł**, w tym:

- ▶ **82 730,00 zł** – środki PFRON przeznaczone na realizację zadań w imieniu Prezydenta Miasta Opola;
- ▶ **38 250,00 zł** – środki PFRON przeznaczone na realizację zadań w imieniu Starosty Opolskiego.

W celu realizacji powyższych zadań PUP w Opolu w 2019 r. zawarł z:

- ▶ **3 osobami niepełnosprawnymi** (2 mieszkańcami Opola i 1 mieszkańcem powiatu opolskiego) umowy na podjęcie działalności gospodarczej. Łączne wydatki z tego tytułu wyniosły w 2019 r. **107 709,98 zł**.
- ▶ **3 pracodawcami** umowy o zorganizowanie stażu w ramach którego skierowano **3 osoby niepełnosprawne** (2 z Opola i 1 z powiatu opolskiego). Wydatki z tego tytułu wyniosły w 2019 roku **13 171,07 zł**.

❖ Projekty finansowane w ramach EFS

- Konkursowy projekt partnerski pn. „**TWÓJ BIZNES – TWOJA PRACA 2**” – wartość projektu 2 578 734,70 zł. Dofinansowanie projektu ze środków EFS wynosi 2 551 734,70 zł tj. 98,95 % wartości projektu. Wkład własny – środki Funduszu Pracy, wynosi 27 000,00 zł.

Projekt realizowany jest w okresie od 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r. w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej VII Konkurencyjny Rynek Pracy, Działania 7.3 Zakładanie działalności gospodarczej.

Celem głównym projektu TWÓJ BIZNES – TWOJA PRACA 2 jest utworzenie 53 nowych, trwałych miejsc pracy na terenie miasta Opola i powiatu Opolskiego dzięki przyznaniu 53 uczestnikom projektu środków na założenie działalności gospodarczej w wysokości 27 000,00 zł brutto oraz wsparcia pomostowego obejmującego szkolenia i doradztwo w zakresie efektywnego wykorzystania dotacji i prowadzenia działalności gospodarczej oraz bezzwrotną pomoc finansową wypłacaną miesięcznie w kwocie nie wyższej niż 1 500,00 zł brutto przez okres do 12 miesięcy od daty faktycznego rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Projekt jest realizowany jest w partnerstwie ze Stowarzyszeniem „Promocja Przedsiębiorczości” w Opolu.

Wysokość planu finansowego wydatków budżetowych przeznaczonych na realizację projektu w 2019 r. wynosiła 1 636 705,00 zł. Faktyczne wydatki z tego tytułu w 2019 r. wyniosły 1 634 024,64 zł.

VII. PODSTAWOWE DANE CHARAKTERYZUJĄCE BEZROBOCIE W POWIECIE OPOLSKIM I OPOLU NA TLE WOJEWÓDZTWA

- liczba bezrobotnych - koniec grudnia 2019 r.
 - województwo – 20 948 osób
 - PUP w Opolu – 4 156 osób
 - powiat opolski – 1 926 osób
 - Opole – 2 230 osób

- stopa bezrobocia - koniec grudnia 2019 r.
 - województwo – 5,8%
 - PUP w Opolu – 3,6%
 - powiat opolski – 5,6%
 - Opole – 2,8%

- liczba osób zarejestrowanych w 2019 r.
 - województwo – 40 380 osób
 - PUP w Opolu – 9 418 osób
 - powiat opolski – 4 426 osób
 - Opole – 4 992 osoby

- liczba osób wyłączonych z ewidencji w 2019 r.
 - województwo – 42 095 osób
 - PUP w Opolu – 10 042 osoby
 - powiat opolski – 4 726 osób
 - Opole – 5 316 osób

- dynamika bezrobocia – w porównaniu do grudnia 2018 r.
 - województwo – 92,4%
 - PUP w Opolu – 86,9%
 - powiat opolski – 86,5%
 - Opole – 87,3%

- w porównaniu do grudnia 2017 r.
 - województwo – 80,4%
 - PUP w Opolu – 72,3%
 - powiat opolski – 69,6%
 - Opole – 74,8%

Powiat	Napływ		Odływ											Zgłoszone oferty pracy					
	Ogółem	w tym	Ogółem	Podjęcia pracy	z tego		w tym									Ogółem	Oferty subsydiowane	w tym	
		Kobiety			niesubsydiowane	subsydiowane	Prace interwencyjne	Roboty publiczne	Rozpoczęcie szkolenia	Rozpoczęcie stażu	Rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej	Refundacje na utworzenie nowych miejsc pracy	Staże	Prace społecznie użyteczne				
Brzeski	4596	2369	4919	2475	2137	338	78	23	147	376	18	91	99	2341	692	417	18		
Głubczycki	2237	1089	2330	1141	865	276	38	83	35	174	77	46	53	1184	454	174	77		
Kędzierzyńsko-Kozielski	4007	2143	4236	2187	1980	207	18	5	120	490	120	83	43	3805	802	597	115		
Kluczborski	2575	1366	2661	1396	1219	177	26	39	63	344	0	38	41	2041	513	355	0		
Krapkowicki	2254	1182	2232	1256	1111	145	17	8	31	169	45	51	53	2926	354	207	52		
Namysławski	1883	1033	1842	919	804	115	34	40	31	265	0	24	9	2951	368	298	0		
Nyski	6301	3175	6570	3544	2916	628	107	222	102	502	58	76	72	3661	1171	623	82		
Oleski	1739	925	1760	986	858	128	39	9	12	115	7	37	27	1407	215	117	7		
Opolski	4426	2089	4726	2231	1887	344	29	57	187	433	498	93	61	4783	1131	283	645		
Prudnicki	2818	1343	2978	1439	1244	195	79	19	73	217	127	31	37	1287	499	222	133		
Strzelcki	2552	1307	2525	1543	1393	150	49	5	28	171	88	50	17	2700	487	215	178		
miasta Opola	4992	2504	5316	2525	2246	279	31	19	206	474	182	93	43	11403	1103	695	220		
PUP w Opolu	9418	4593	10042	4756	4133	623	60	76	393	907	680	186	104	16186	2234	978	865		
Województwo opolskie	40380	20525	42095	21642	18660	2982	545	529	1035	3730	1220	713	555	40489	7789	4203	1527		